# ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2013 • ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ 292-294






# ORTHODOX HERALD

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN

JANUARY - FEBRUARY - MARCH 2013 • ISSUE 292-294

# ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ



ΤΗΝ ΔΑΠΑΝΗΝ ΕΚΤΥΠΩΣΕΩΣ
ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΚΗΡΥΚΟΣ ΑΝΕΛΑΒΕΝ
**Η Κα ΜΑΡΙΝΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ**
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΤΗΣ,
**ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΙ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ**


# ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΚΗΡΥΞ

**ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1964**
**ΤΡΙΤΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ**
**ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ-ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 2013**
**ΑΡ. ΤΕΥΧΟΥΣ 292-294**

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ: Χάρης Μεττής

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:
Αρχιμ. Βασίλειος Παπαβασιλείου
Οικον. Σταύρος Σολωμού
Πρεσβ. Σάββας-Δαυΐδ Βασιλειάδης

# ORTHODOX HERALD

**First Published 1964**
**Third Period**
**JANUARY-FEBRUARY-MARCH 2013**
**No.: 292-294**

EDITOR-IN-CHIEF: Charis Mettis

EDITORIAL COMMITTEE:
Archim. Vasileios Papavasileiou
Oeconom. Stavros Solomou
Rev. Savvas-David Vasileiadis



ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ / CONTACT
**5 Craven Hill, London W2 3EN, United Kingdom**
**Tel.:** 020 7723 4787
+44 207 723 4787 (outside UK)
**Fax.:** 020 7224 9301
+44 207 224 9301 (outside UK)
**email:** mail@thyateira.org.uk
**www.thyateira.org.uk**



ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ: £3
ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ: £5

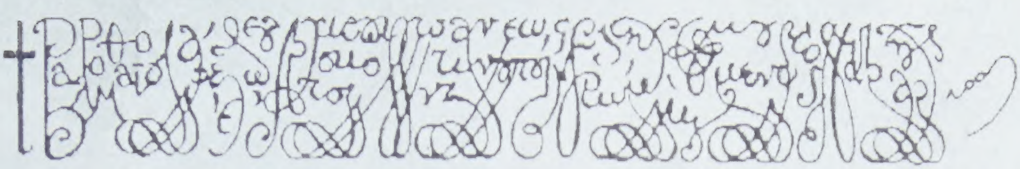
ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
**ΔΩΡΟ ΜΕ ΚΑΘΕ ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟ ΕΝΑ ΤΕΥΧΟΣ!**
*Η ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ 6 ΤΕΥΧΗ*
- ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ): **£15**
- ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΛΟΙΠΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: **£25**
- ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΚΤΟΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: **£28**

Οι τιμές συμπεριλαμβάνουν τα Έξοδα Αποστολής

ΔΕΜΕΝΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΤΟΜΟΣ
**ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ 6 ΕΤΗΣΙΩΝ ΤΕΥΧΩΝ ΣΕ ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟ ΔΕΜΕΝΟ ΤΟΜΟ**
- ΤΙΜΗ ΔΕΜΕΝΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΤΟΜΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ): **£28**
- ΤΙΜΗ ΔΕΜΕΝΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΛΟΙΠΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: **£40**
- ΤΙΜΗ ΔΕΜΕΝΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΕΚΤΟΣ ΕΥΡΩΠΗΣ: **£45**

Οι τιμές συμπεριλαμβάνουν τα Έξοδα Αποστολής

ΟΙ ΕΠΙΤΑΓΕΣ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΜΟΝΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ:
Greek Archdiocese Of Thyateira And Great Britain



**Ἱερώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Θυατείρων καί Μεγάλης Βρεταννίας, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Γρηγόριε, ὑπέρτιμε καί ἔξαρχε Δυτικῆς Εὐρώπης καί Ἰρλανδίας, Θεοφιλέστατοι ἀδελφοί Ἐπίσκοποι, Αἰδεσιμολογιώτατοι καί εὐλαβεῖς πατέρες, ἐλλογιμώτατοι καθηγηταί, ἐλλόγιμοι ἐκπαιδευτικοί, φιλόθεοι καί φιλομαθεῖς φοιτηταί καί φοιτήτριαι, μαθηταί καί μαθήτριαι, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά τῆς Μητρός Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας καί τῆς ἡμῶν Μετριότητος, Χάρις, Εἰρήνη καί Ἔλεος εἴησαν ὑμῖν παρά τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.**

*«Σαλπίσωμεν ἐν σάλπιγγι ᾀσμάτων· χορεύσωμεν ἑόρτια καί σκιρτήσωμεν ἀγαλλόμενοι, ἐν τῇ πανδήμῳ πανηγύρει τῶν Διδασκάλων ἡμῶν (Στιχηρόν ἑσπερινοῦ ἑορτῆς Τριῶν Ἱεραρχῶν).*

Σκιρτῶσα καί ἀγαλλομένη ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἑορτάζει τήν παμφαῆ πανήγυριν τῶν τριῶν μεγάλων αὐτῆς διδασκάλων καί πατέρων, Βασιλείου Ἀρχιεπισκόπου Καισαρείας, τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καί Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Ἀρχιεπισκόπων Κωνσταντινουπόλεως, καί προβάλλει αὐτούς εἰς τά ἁπανταχοῦ εὐσεβῆ αὐτῆς τέκνα ὡς ὑποδείγματα σοφίας καί ἁγιότητος, ὡς ὁδηγούς ἀπλανεῖς τῆς τοῦ βίου ἡμῶν πορείας καί ὡς πρότυπα ζωῆς διά διδάσκοντας καί διδασκομένους.

Καί τοῦτο διότι οἱ τρεῖς μέγιστοι φωστῆρες καί διδάσκαλοι τῆς οἰκουμένης συνεδύασαν κατ' ἄριστον τρόπον τήν κατ' ἄνθρωπον γνῶσιν μετά τῆς ἄνωθεν σοφίας, τήν διά βίου ἐν Χριστῷ μαθητείαν μετά τῆς θεόφρονος διδασκαλίας, τά διδάγματα τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφίας μετά τῶν δογμάτων τῆς ἀληθοῦς χριστιανικῆς πίστεως, τήν εὐφράδειαν τῶν σοφιστῶν μετά τῆς γλυκύτητος τῆς θείας Χάριτος, τήν σπουδήν τῶν ὄντων μετά τῆς μελέτης τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ, τήν ἠρεμίαν τῆς ἀσκήσεως μετά τῶν ἀπαιτήσεων τῆς καθημερινότητος, τήν περιπεπλεγμένην ἔκφρασιν τῶν ῥητορικῶν σχολῶν τῆς Ἀνατολῆς μετά τῆς καθαρότητος τῆς ἑλληνικῆς σκέψεως καί τοῦ ἀττικοῦ ῥυθμοῦ, τήν παρατήρησιν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ φαινομένων μετά τῆς ἐντρυφήσεως εἰς τήν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, τήν μέριμναν διά τόν ἄνθρωπον μετά τῆς φροντίδος διά τόν κόσμον, καί τοιουτοτρόπως ἀνεδείχθησαν οὐράνιοι ἄνθρωποι καί ἐπίγειοι ἄγγελοι πολῖται τοῦ κόσμου καί οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ.

Ἔζησαν οἱ τρεῖς ἀειφεγγεῖς φωστῆρες «κεχωρισμένοι τῷ σώματι ἀλλ' ἡνωμένοι τῷ πνεύματι» ὡς ἀντλήσαντες ἐκ τῶν αὐτῶν ζωηφόρων ναμάτων τῆς ἀληθείας. Περιέδραμον τήν περίγειον σπουδάζοντες, καί ἰδού σύμπασα ἡ οἰκουμένη ἐπί αἰῶνας ἐνωτίζεται τῶν λόγων αὐτῶν καί σοφίζεται ἐκ τῶν συγγραμμάτων αὐτῶν.

Δικαίως, ἑπομένως, ὁ τῶν Εὐχαΐτων ποιμήν Ἰωάννης ὁ Μαυρόπους εἰσήγαγε τόν κοινόν αὐτῶν ἑορτασμόν κατά τήν λ' Ἰανουαρίου, καί ἀξίως καθιερώθησαν οὗτοι ὡς προστάται τῶν ἑλληνικῶν καί χριστιανικῶν γραμμάτων ὑπό τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους. Δικαίως δέ καί ἀξίως τιμῶνται καί ὑφ' ὑμῶν κατ' ἔτος, τῇ εὐσεβεῖ ἐμπνεύσει καί πρωτοβουλίᾳ τῆς ὑμετέρας Ἱερότητος, διά πολυημέρων ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων, κατακλειομένων κατά τό τρέχον ἔτος διά τῆς ἐν τῷ ἐν Λονδίνῳ «Ἑλληνικῷ Κέντρῳ» πανηγυρικῆς ὁμιλίας τοῦ Ἐλλογιμωτάτου καθηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κυρίου Μαρίου Μπέγζου ἐχούσης ὡς θέμα αὐτῆς τό ἄκρως ἐπίκαιρον ζήτημα τῆς παιδείας εἰς τήν ἐποχήν τῆς παγκοσμιοποιήσεως.

Τό τοιοῦτον θέμα ἀναδεικνύει εἴπερ τι καί ἄλλο τήν διαχρονικότητα τοῦ λόγου καί τῆς ἐμπειρίας τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι γεννηθέντες εἰς μίαν παγκοσμιοποιημένην κοινωνίαν, ἔλαβον μίαν παγκοσμιοποιημένην παιδείαν καί μόρφωσιν μετασχόντες τόσον τῆς ἐθνικῆς ὅσον καί τῆς χριστιανικῆς παιδείας, ἐν συνεχείᾳ δέ ἔζησαν καί ἔδρασαν εἰς τάς πολυπληθεστέρας μεγαλουπόλεις τῆς ἐποχῆς των οὐδόλως διαφερούσας τῶν συγχρόνων παγκοσμίων μητροπόλεων. Καί παρά ταῦτα ἐπέτυχον τήν τελείαν ἰσορροπίαν μεταξύ ἐπιστήμης καί πίστεως, γνώσεως καί ἐμπειρίας, δράσεως καί ἡσυχίας, αὐτοπεποιθήσεως καί ταπεινοφροσύνης, κοινωνικότητος καί μονώσεως, παρρησίας καί σεμνότητος, φιλοθεΐας καί φιλανθρωπίας, στηρίξαντες τήν ζωήν αὐτῶν ἐν τῷ θεμελίῳ τῆς πίστεως καί καταντήσαντες «εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ».

Διό καί ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ὀργανουμένων ἑορταστικῶν ἐκδηλώσεων πρός τιμήν τῶν τριῶν μεγίστων διδασκάλων καί πατέρων εὐχόμεθα ἐκ καρδίας ὅπως ἅπαντες ἐμπνευσθῶμεν ἐκ τοῦ παραδείγματος αὐτῶν καί ἀκολουθοῦντες τοῖς ἴχνεσιν αὐτῶν εὕρωμεν λύσεις εἰς τά ἀπασχολοῦντα καί ἐνίοτε ταλανίζοντα ἡμᾶς προβλήματα, καί εὐλογοῦμεν ὑμᾶς μετά πολλῆς στοργῆς καί ἀγάπης ἐπιδαψιλεύοντες ἐπί πάντας ὑμᾶς, ἰδίᾳ δέ ἐπί τήν μαθητιῶσαν καί σπουδάζουσαν νεολαίαν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καί Μεγάλης Βρεταννίας καί τούς ἐν τοῖς σχολείοις αὐτῆς διδάσκοντας ἐκπαιδευτικούς καί πάντας τούς κοπιῶντας διά τήν εὔρυθμον αὐτῶν λειτουργίαν, τήν Πατριαρχικήν ἡμῶν εὐχήν.

Ἡ δέ Χάρις καί τό ἄπειρον ἔλεος τοῦ Πατρός τῶν Φώτων εἴησαν μετά πάντων ὑμῶν.

,βιγ' Ἰανουαρίου κθ'

Αριθμ. Πρωτ. 240

# ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

## +ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΠΑΝΤΙ ΤΩι ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ, ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ
ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΓΧΩΡΗΣΙΣ

**Ἀδελφοί και τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,**

Οἱ τά πάντα καλῶς διαταξάμενοι Θεῖοι Πατέρες ἐθέσπισαν ὅπως τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου προηγεῖται περίοδος ἀσκήσεως καί πνευματικῆς καθάρσεως, διαρκείας τεσσαράκοντα ἡμερῶν. Ἡ ἄσκησις πραγματοποιεῖται καί διά τοῦ περιορισμοῦ τῶν τροφῶν, δηλονότι τῆς νηστείας, ἀλλά κυρίως διά τῆς ἀποχῆς ἀπό τό κακόν. Τονίζει χαρακτηριστικῶς ὁ ἱερός ὑμνογράφος ὅτι ἀληθής καί εὐπρόσδεκτος ἀπό τόν Θεόν νηστεία εἶναι ἡ τῶν κακῶν ἀλλοτρίωσις, ἡ ἐγκράτεια γλώσσης, ἡ θυμοῦ ἀποχή, ὁ χωρισμός ἀπό τῶν κακῶν ἐπιθυμιῶν, τῆς καταλαλιᾶς, τοῦ ψεύδους καί τῆς ἐπιορκίας, ἡ ἐπανόρθωσις τῆς ἀδικίας, ἡ δίωξις τοῦ ἐμπαθοῦς λογισμοῦ, ἡ θερμή ἐξομολόγησις, ὁ καθαρμός τῆς συνειδήσεως, «ἧς οὐδέν ἐν κόσμῳ βιαιότερον», ἡ ἐγκράτεια ἀπό «παθῶν βλαβερῶν, ἀπό φθόνου καί μίσους, ἀπό πάσης κακίας», ἡ ἀποφυγή τῆς «ἐκτροπῆς τοῦ νοός», ἡ ὁμολογία τῶν ἐσφαλμένων ὅτι «ἐγγύς ἐπί θύραις ὁ Κριτής ἐστιν», ὁ ἐτάζων καρδίας καί νεφρούς, «ὁ πανταχοῦ παρών καί τά πάντα πληρῶν» (Μέγας Κανών Ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης).

Ἡ σωματική ἄσκησις σκοπόν ἔχει τήν κάθαρσιν τοῦ νοῦ καί τήν προσήλωσιν αὐτοῦ εἰς τήν ἀγάπην τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ταυτοχρόνως, καί εἰς τήν ἀγάπην τῶν συνανθρώπων μας, ἡ ὁποία καί ἀποτελεῖ τήν ἀπόδειξιν ὅτι εἴμεθα μαθηταί τοῦ Ἀγαπῶντος αὐτούς. Ἡ ἀγάπη μας πρέπει νά εἶναι ἔμπρακτος καί νά συνεπάγεται δι' ἡμᾶς κάποιαν θυσίαν ὑπέρ αὐτῶν. Διότι ἀγάπη ἄνευ προσφορᾶς τῶν ἀναγκαίων ὑλικῶν καί πνευματικῶν ἀγαθῶν εἰς τόν ἀγαπώμενον εἶναι κενόςλόγος. Ἰδίως κατά τήν παροῦσαν ἐποχήν τῆς μεγάλης ἠθικῆς καί οἰκονομικῆς κρίσεως ὀφείλομεν, ὅσοι ἔχομεν τήν δυνατότητα, νά προσφέρωμεν μετά ἱλαρότητος, ἀγάπης καί σεβασμοῦ πρός τόν συνάνθρωπον τήν βοήθειάν μας πρός αὐτόν. Τότε μόνον ἡ χαρά μας ἐπί τῇ Ἀναστάσει τοῦ Κυρίου θά εἶναι πλουσία, ὅταν καί ἡ προσφορά μας πρός τούς ἀδελφούς Αὐτοῦ, τούς ἐλαχίστους, τούς συνανθρώπους μας, εἶναι πλουσία. «Ὁ ἀγαπῶν τόν πλησίον ὡς ἑαυτόν οὐδέν περισσότερον κέκτηται τοῦ πλησίον· [...] ὅσον οὖν πλεονάζεις τῷ πλούτῳ, τοσοῦτον ἐλλείπεις τῇ ἀγάπῃ», διδάσκει τό ἀψευδές πατερικόν στόμα (Μεγάλου Βασιλείου, Πρός τούς πλουτοῦντας, P.G. 31,281B).

Ὁ κόσμος νομίζει, ἀτυχῶς, ὅτι ἡ χαρά συμπορεύεται πρός τό λαμβάνεινκαί κατέχειν πλοῦτον, δόξαν, ἀξιώματα καί ἄλλας ἀπολαύσεις. «Οὐδέν γάρ ἀχρηστότερον ἀνδρός οὐκ εἰδότος φιλεῖν»· καί «ὅταν ἴδῃς τινά δεόμενον θεραπείας ἤ σωματικῆς, ἤ ψυχικῆς, μή λέγε πρός ἑαυτόν· Τίνος ἕνεκεν ὁ δεῖνα καί ὁ δεῖνα αὐτόν οὐκ ἐθεράπευσεν; ἀλλ' ἀπάλλαξον τῆς ἀρρωστίας, καί μή ἀπαίτει ἐκείνους εὐθύνας τῆς ἀμελείας. [...] Ἄν γάρ ἐπιστάξῃς αὐτῷ καθάπερ ἔλαιον τοῦ λόγου τήν διδασκαλίαν, ἄν καταδήσῃς τῇ προσηνείᾳ, ἄν θεραπεύσῃς τῇ καρτερίᾳ, θησαυροῦ παντός εὐπορώτερόν σε οὗτος ἐργάσεται» (Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, Εἰς Β΄ Κορινθίους ΚΖ΄ καί κατά Ἰουδαίων Η΄, P.G.61, 586-587 καί 48, 932-933). Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι ἡ χαρά καί ἡ ἱκανοποίησις ἀπό τήν προσφοράν ἀγάπης καί ὑλικῶν ἀγαθῶν πρός τόν συνάνθρωπον εἶναι ἀσυγκρίτως μεγαλυτέρα. Ἡ συνήθης κοινωνική ἀντίληψις, ἡ ὁποία καί διδάσκεται εἰς τούς νέους ὡς ἡ πλέον συμφέρουσα δι' αὐτούς ὁδός, εἶναι ἡ πλεονεξία καί ἀπληστία. Αἱ ἰδέαι ὅμως αὗται, ὅταν ἐπικρατήσουν, δημιουργοῦν κοινωνικάς διαταράξεις, καί τελικῶς βλάπτουν καί αὐτούς οἱ ὁποῖοι ἀποκτοῦν ὑπέρμετρα ἀγαθά ἐπί ζημίᾳ τῶν ὑπολοίπων. Ὁ ἀναπόφευκτος κοινωνικός διαχωρισμός πρέπει νά ἐξομαλύνεται ἑκουσίως διά τῆς προσφορᾶς τῶν ἐχόντων πρός τούς μή ἔχοντας, ὡς ὁ Κύριος ἡμῶν διδάσκει ἀναφέρων ἐνδεικτικῶς: «ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μή ἔχοντι» (Λουκ. γ΄,11). Μόνον διά τῆς αἰσθήσεως τῆς ἑνότητος ἡμῶν πρός ὅλους τούς συνανθρώπους μας, καί μάλιστα τούς ἀδυνάτους, θά διανύσωμεν τήν περίοδον τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς θεαρέστως καί θά ἔχωμεν τήν εὐλογίαν τοῦ Χριστοῦ.

Κατά τό τρέχον ἔτος, τό ὁποῖον ἐνεκηρύξαμεν Ἔτος Πανανθρώπινης Ἀλληλεγγύης, πρέπει, ἐν ὄψει καί τῆς σοβαρᾶς παγκοσμίου οἰκονομικῆς κρίσεως, νά δείξωμεν ὅλοι περισσότερον ἐνδιαφέρον διά τήν ἀνακούφισιν τῶν στερουμένων στοιχειωδῶν ἀγαθῶν ἀδελφῶν μας.

Κατ' αὐτόν τόν τρόπον θά διανύσωμεν τό «ἐνώπιον ἡμῶν στάδιον τῶν ἀρετῶν» θεαρέστως καί ἐν πνευματικῇ προόδῳ, θά «ἀπολαύσωμεν τοῦ δηναρίου», «θά δεχθῶμεν τό δίκαιον ὄφλημα» καί θά ἑορτάσωμεν μέ πληρότητα χαρᾶς τήν Ἁγίαν Ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, καθ' ἥν ἀληθῶς «ζωή πολιτεύεται», τοῦ Ὁποίου ἡ Χάρις καί τό πλούσιον Ἔλεος εἴησαν μετά πάντων ὑμῶν.

**Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ‚βιγ΄**
**† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως**
**διάπυρος πρός Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν**

## ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

# Γράμμα τοῦ Προέδρου Κλίντον πρός τόν Πατριάρχην

Ἡ Α. Ε. ὁ πρώην Πρόεδρος τῆς Ἀμερικῆς William Jefferson Clinton ἀπέστειλε πρός τήν Α. Θ. Παναγιότητα, τόν Οἰκουμενικόν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον τό κατωτέρω ἐν μεταφράσει δημοσιευόμενον γράμμα μέ ἡμερομηνίαν 7 Ἰανουαρίου 2013:

**Παναγιώτατον Βαρθολομαῖον**
**Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως,**
**Νέας Ρώμης, καί Οἰκουμενικόν Πατριάρχην.**

**Παναγιώτατε,**

Ἀνέγνων τό ἐξαιρετικόν ἄρθρον εἰς τούς New York Times περί τῆς περιβαλλοντικῆς μερίμνης σας, καί θά ἐπεθύμουν νά ἐκφράσω τήν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου διά τήν ἡγεσίαν σας εἰς αὐτό τό σπουδαῖον θέμα. Σᾶς εὐχαριστῶ διότι ὑπομιμνήσκετε εἰς τούς ἀνθρώπους ὅλων τῶν θρησκειῶν ὅτι ὁ πλανήτης μας εἶναι ἕν πολύτιμον δῶρον -τά διδάγματά σας εἶναι σοφά καί ἐμπνέουν, καί ἐλπίζω ὅτι θά συνεχίσουν νά ἀντηχοῦν εἰς ὅλον τόν κόσμον.

Σᾶς ἀπευθύνω τάς θερμοτέρας προσωπικάς προσρήσεις μου καί τάς καλυτέρας εὐχάς μου δι' ἕν θαυμάσιον νέον ἔτος.

**Εἰλικρινῶς Bill**

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις,
τῇ 4ῃ Φεβρουαρίου 2013
Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας
τῆς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου

**WILLIAM JEFFERSON CLINTON**

**January 7,2013**

**His All Holiness Bartholomew**
**Archbishop of Constantinople, New Rome,**
**and Ecumenical Patriarch**
**Rum Patrikhanesi**
**342 20 Fener-Halic**
**Istanbul**

**Your All Holiness:**

I read the outstanding article in the New York Times about your environmental advocacy, and I wanted to offer my deepest gratitude for your leadership on this important issue. Thank you for reminding people of all faiths that our planet is a precious gift - your teachings are wise and inspiring, and I hope they continue to resonate around the globe.

I extend my warmest personal regards and my best wishes for a wonderful new year.
Sincerely,

Bill

I treasure our visit in Istanbul and your gift —

# ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΜΗΝΥΜΑ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ & ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

**Αγαπητοί αδελφοί εν Κυρίω,**

Με την είσοδό μας εις την Νέα Χρονιά 2013 απευθύνω τούτο το μήνυμα για να σας χαιρετίσω θερμά και να ευχηθώ Καλό Νέον Έτος, ειρήνη εις τον κόσμο και στην οικογένειά σας, πρόοδο εις την Εκκλησία μας και σ' όλη την Οικουμένη, προσωπική υγεία και πάσαν από Κυρίου ευλογία και χαρά σε μικρούς και μεγάλους.

Τούτες οι μέρες είναι μέρες ιδιαίτερης χαράς και ευλογίας για τους Χριστιανούς και για όλους τους ανθρώπους της Οικουμένης. Ήδη έχουμε εορτάσει τη Θεία Γέννηση του Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού, η οποία επραγματοποιήθη "εν Βηθλεέμ της Ιουδαίας εν ημέραις Ηρώδου του Βασιλέως"[1] πριν 2000 και πλέον χρόνια, "Αυγούστου μοναρχήσαντος επί της γης"[2].

Η είσοδος του Θεανθρώπου Χριστού στην ανθρώπινη ιστορία είναι και παραμένει το μοναδικό και ανεπανάληπτο Γεγονός, το οποίο άλλαξε τον ρουν της Ανθρωπότητας και χώρισε την ανθρώπινη ιστορία σε προ-χριστιανική και μετα-χριστιανική. Αυτή την νέα περίοδο της χριστιανικής ανθρώπινης ιστορίας έχουμε τη χαρά και την ευλογία να βιώνουμε, να καλλιεργούμε, να ανανεώνουμε με τη ζωή και την πίστη μας στον Χριστό, να εμπλουτίζουμε με την σοφία και την εργασία μας, και να εξυμνούμε τον εν Τριάδι Θεόν, ολόκληρη η ανθρώπινη οικογένεια, με επικεφαλής την ανά την Οικουμένη, "Μίαν, Αγίαν Καθολικήν και Αποστολικήν Εκκλησίαν", -Πίστη, την οποία ομολογούμε λειτουργικά και μυστηριακά κάθε Κυριακή και μεγάλη εορτή στους Ναούς μας.

Ο περασμένος χρόνος ήταν ένας χρόνος με πολύ καλές, πολυποίκιλες ιστορικές εμπειρίες για τον κόσμο και ιδιαίτερα για το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο εγιόρτασε δύο ιστορικά γεγονότα.

Πρώτον, τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες, στους οποίους έλαβαν μέρος χιλιάδες νέοι και νέες απ' όλο τον κόσμο και οι οποίοι, πυρωμένοι από το Ολυμπιακό ιδεώδες, έδωσαν πολλή χαρά και ευχαρίστηση σε εκατομμύρια ανθρώπους, οι οποίοι παρακολούθησαν, είτε αυτοπροσώπως είτε από τις οθόνες της τηλεοράσεως, τους Αγώνες, -τους οποίους για τρίτη φορά στην ιστορία τους-, τους εφιλοξένησε η μεγαλούπολη του Λονδίνου. Είμαι δε βέβαιος ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες ενέπνευσαν πολλούς και ιδιαίτερα τους νέους για να ενστερνιστούν το Ολυμπιακό πνεύμα. Δηλαδή, τον έντιμο και ωραίο ανταγωνισμό, το υψηλό ήθος συναγωνισμού, το πνεύμα συνεργασίας και αλληλεγγύης και όλα τα ωραία ιδανικά και ιδεώδη που προσφέρει ο αθλητισμός στον άνθρωπο.

Το δεύτερο γεγονός, το οποίο εορτάσθηκε με πολλή μεγαλοπρέπεια και ενθουσιασμό εις το Ηνωμένο Βασίλειο, ήταν η επέτειος των 60 χρόνων σταθεράς και πετυχημένης και αγλαούς βασιλείας της Βασίλισσας Ελισάβετ Β', η οποία μετά του συζύγου της Πρίγκηπος Φιλίππου και των άλλων μελών της Βασιλικής Οικογενείας προσέφεραν ύψιστες υπηρεσίες εις τη χώρα και τον λαό της, γι' αυτό και ολόκληρος ο βρετανικός λαός, μετ' εγκαυχήσεως και υποδειγματικής αφοσιώσεως, συμμετείχαν σ' αυτό το Γεγονός. Εις δε τη χαράν αυτή του βρετανικού λαού για το Αδαμάντινο Ιωβηλαίο της Α.Μ. της Βασίλισσας Ελισάβετ Β' συμμετείχαν επίσης οι 57 χώρες της Κοινοπολιτείας και ολόκληρος ο πολιτισμένος κόσμος της Υφηλίου.

Η Κύπρος εόρτασε την Ευρωπαϊκή Προεδρεία μετά μεγάλου ενδιαφέροντος και σημαντικής επιτυχίας, παρά την οικονομική κρίση που έπληξε τον Τόπον αυτή την χρονιά. Η ανάληψη της Ευρωπαϊκής Προεδρείας από τη Δημοκρατία της Κύπρου περιποιεί μεγάλη τιμή εις τον Λαόν της, τους Πολιτικούς Άρχοντες, την Κυβέρνηση και τον Πρόεδρόν της. Είμαι δε βέβαιος ότι θα συμβάλει καταλυτικά και στην επίλυση του χρονίζοντος προβλήματος της Νήσου, το οποίο την βασανίζει για 38 ολόκληρα χρόνια ύστερα από την τουρκική εισβολή και τον ξεριζωμόν 200.000 λαού της από τις πατρογονικές τους Εστίες.

Η Ελλάδα συνεχίζει να μαστίζεται από την οικονομική κρίση και ο λαός της με υπομονή και καρτερία και σταθερά πίστη για ένα καλύτερο μέλλον, υφίσταται τις συνέπειές της, παρά τις επαινετές προσπάθειες της Κυβερνήσεώς της για βελτίωση των συνθηκών των απορωτέρων τάξεων

[1] (Ματθ., Κεφ Β', 1)
[2] (Ύμνος Χριστουγέννων)

του Λαού. Είμαστε όμως βέβαιοι, ότι οι Ηγέτες της Ευρωπαϊκής Ενώσεως θα συνεχίσουν να στηρίζουν οικονομικά και πολιτικά και ηθικά την Ελλάδα, ώστε πολύ σύντομα να εξέλθει από την οικονομική κρίση και να μπει στην τροχιά της ανόδου και της ευημερίας.

Εισερχόμαστε εις το Νέο Έτος 2013 με πίστη και με ανανεωμένες ελπίδες για την ειρήνη του σύμπαντος κόσμου και την πρόοδο της Οικουμένης, και με καλούς οιωνούς παρά τις οικονομικές δυσκολίες, παρά τις πολιτικές και κοινωνικές αναστατώσεις και αναταράξεις εις τον κόσμο και ιδιαιτέρως εις την Μέσην Ανατολή, και τις συνεχείς ταραχές και το πολεμικό πνεύμα που πνέει σ' αυτά τα μέρη. Τα Γεγονότα αυτά αμαυρώνουν τον ανθρώπινο πολιτισμό και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την οποία ο Θεάνθρωπος Χριστός, με την προσωπική Του συμμετοχή εις την ανθρώπινη πραγματικότητα, αποβλέπει να θεραπεύσει τα λυπηρά που δέρνουν και πληγώνουν το σώμα και την ψυχή του ανθρώπινου Γένους, υποβιβάζοντας έτσι το κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση με το οποίο μας έπλασεν ο Δημιουργός.

Ευτυχώς, σ' ολόκληρη την Ανθρώπινη Οικογένεια υψώνονται φωνές γεμάτες ελπίδα για να πληρούν με αισιοδοξία και πίστη τους Άρχοντες και τους Λαούς για ένα καλύτερο, πιο δίκαιο και ειρηνικό μέλλον. Γι' αυτό είμαστε βέβαιοι και από καρδίας παρακαλούμε τον εν Τριάδι προσκυνούμενον και δεδοξασμένον Θεόν όπως η Οικουμένη, στο Νέο Χρόνο, ξεπεράσει εκείνα που βασανίζουν τον άνθρωπο σήμερα. Τέτοια οδυνηρά διλήμματα και προβλήματα είναι τα οικονομικά προβλήματα, η ανεργία, η φτώχεια, το έγκλημα, οι πόλεμοι, η βίαια μετακίνηση των πληθυσμών σ' όλη την Υφήλιον, ο θρησκευτικός φανατισμός, η μισαλλοδοξία, οι πόλεμοι, η έλλειψη αλληλεγγύης και συνεργασίας μεταξύ των λαών. Επιβάλλεται, λοιπόν, όπως η πολιτισμένη Ανθρωπότητα τα παραμερίσει και εφεύρει τρόπους ειρηνικούς, πνευματικούς, ηθικούς και δίκαιους για να τα επιλύσει και να επουλώσει έτσι τις πληγές που δέρνουν τις σύγχρονες, πολιτισμένες, πλούσιες και μη κοινωνίες.

Κάθε αρχή του χρόνου είναι ευλογία για τον άνθρωπο, γιατί μας παρέχεται η ευκαιρία να ανανεώσουμε, να ανασυντάξουμε την ύπαρξή μας και να επανατοποθετήσουμε τη ζωή μας σε νέες, πνευματικώτερες, ιερώτερες, καλύτερες βάσεις, να συμφιλιωθούμε ιεροπρεπώς με τον εαυτό μας, με την κοινωνία και ιδιαίτερα με τον Θεό, έτσι ώστε καλύτερα να καταξιώσουμε την ύπαρξή μας και να επαναπροσανατολίσουμε και το παρόν και το αιώνιο μέλλον μας σύμφωνα με το θέλημα του Θεού. Οι μεγάλοι Πατέρες της Εκκλησίας, οι Ερημίτες, οι Μοναχοί, οι Ποιητές, οι Φιλόσοφοι και όλοι οι Σοφοί άνθρωποι, οι οποίοι έχουν τη χάρη να μελετούν και να βλέπουν τα μέλλοντα, εφιλοσόφησαν θεολογικά και απέβλεψαν με εμπιστοσύνη και εναπόθεσαν τη ζωή τους εις τον Θεόν, "μόνον εύρον ακίνητον και αιώνιον τον υπερουσίως όντα Δημιουργόν του παντός"[3]. Δεν έμειναν προσκολλημένοι είς τον κόσμο και τα κοσμικά πράγματα, αλλά οραματίστηκαν έναν κόσμο "αγγελικά πλασμένο"[4] και μόνιμα προσανατολισμένο εις την Βασιλείαν του Θεού, την οποία ο άνθρωπος οραματίζεται, μελετά και κτίζει από αυτή τη ζωή και την ολοκληρώνει εις την αληθινή και αιώνια, όπου εκεί είναι "το Α και το Ω, ο Πρώτος και ο Έσχατος, Αρχή και Τέλος"[5]. Ο καινούριος Χρόνος μάς φέρνει νέες ιδέες, νέα όνειρα και μας δημιουργεί νέες μεγάλες ελπίδες και χαρές και ιερές προσδοκίες. Γι' αυτό, να ανοίξουμε με προσοχή, θερμή προσευχή και πίστη, ιεροπρεπώς και προφητικά την καρδιά μας και να την αφήσουμε να αφουγκραστεί τα μηνύματα των καιρών. Να μελετήσουμε τις βουλές του Θεού για να μετάσχουμε στη δημιουργία ενός νέου κόσμου που θα αναμορφώνει την κοινωνία, θα ελευθερώνει τον άνθρωπο από την κακία και τον εγωισμό του και θα αγκαλιάζει με αγάπη Θεού όλα τα Δημιουργήματά Του.

Ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός, -με τη χάρη και την ευλογία Του Οποίου αισίως μπήκαμε εις τη Νέα Χρονιά-, την οποία προσδοκούμε ειρηνική, ευλογημένη, χαρούμενη και πλήρη έργων αγαθών, "καλών και ωφελίμων διά τον άνθρωπον", να κατευθύνει τα βήματα μικρών και μεγάλων, προς δόξαν του Αρχηγού του Χρόνου και έπαινον του ανθρώπου, ο οποίος βιώνει τον χρόνον και τον οικοδομεί και τον διαζωγραφίζει με τ την επίγεια ζωή του. Και διατελώ μετά θερμών ευχών και της εν Κυρίω αγάπης και τιμής.

**Λονδίνο, Ιανουάριος 2013**

**Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων**
**και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος**

[3] (Ύμνος Πρωτοχρονιάς
[4] Διονύσιος Σολωμός
[5] Αποκάλυψις Ιωάννου, Κεφ. ΚΒ', 13

# Μήνυμα του Αρχιεπισκόπου με την ευκαιρία της Εορτής των Ελληνικών και Χριστιανικών Γραμμάτων, Ιανουάριος 2013

**Πρός τους ευλαβεστάτους Ιερείς και Διακόνους, τους Εντιμοτάτους Προέδρους και τα Μέλη των Επιτροπών των Εκκλησιών, των Σχολείων, των Βοηθητικών Αδελφοτήτων των Κοινοτήτων, τους Εκπαιδευτικούς Συλλόγους και το Πλήρωμα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας.**



**Αγαπητοί μας εν Κυρίω,**

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος εορτάζουμε την μακαρία μνήμη των Τριών Μεγαλών Ιεραρχών και Οικουμενικών Διδασκάλων Βασιλείου του Μεγάλου (330-379μΧ), Γρηγορίου του Θεολόγου (328-390 μΧ) και Ιωάννου του Χρισοστόμου (345-407 μΧ), οι οποίοι με την την πίστη, την ποιμαντική, την εκπαιδευτική και κοινωνική προσφορά τους επλούτισαν την Οικουμένη, και «τα των ανθρώπων ήθη κατεκόσμησαν». Η Χριστιανοσύνη, και ιδιαίτερα η Ορθόδοξη, τους αποκαλεί «μέγιστους φωστήρας της Τρισηλίου Θεότητος την κτίσιν θεογνωσίας καταρδεύσαντας και την Οικουμένην ακτίσι δογμάτων θείων πυρσεύσαντας».

Η Αρχιεπισκοπή στην προσπάθειά της να αναβιώσει την αγάπη του Ποιμνίου της προς την διδασκαλία τους, και να κεντρίσει την σκέψη και την καρδία των νεωτέρων για τις μεγάλες αξίες του Χριστιανισμού, όπως τις καλλιέργησαν οι Ιεροί Εκείνοι Άνδρες, οργανώνει κάθε χρόνο Εορτασμούς και ομιλίες εμπνευσμένες από την σοφία και την γνώση τους. Εκείνοι με το πέρασμά τους άφησαν ανεξίτηλα ίχνη ανθρωπιάς, ευλαβείας, φόβου Θεού, αφιλοχρηματίας και ελεημοσύνης με την ευαισθησία τους προς τους αδυνάτους, τους πτωχούς, τους ορφανούς και τους αρρώστους.

Οι Άγιοι Πατέρες Μέγας Βασίλειος, Γρηγόριος ο Θεολόγος και Ιωάννης ο Χρυσόστομος επρωτοστάτησαν εις την οργάνωσιν της Θείας Λατρείας και δημοσίας προσευχής γι' αυτό και συνέθεσαν Θείες Λειτουργίες που φέρουν το όνομά τους. Εμόχθησαν δε όσον ολίγοι διά την επικράτηση της Ορθοδόξου Αποστολικής Παραδόσεως, οι δε πολυώνυμες αιρέσεις της εποχής εκείνης προσπαθούσαν να διαβρώσουν το λυτρωτικό Μήνυμα του Ευαγγελίου με την φιλοσοφίαν και αλλαζόνα διανόησιν του Αρχαίου Κόσμου. Ο Μέγας Βασίλειος δεν εδίστασε να τονίσει την μεγάλη παιδαγωγικήν αξίαν της κλασσικής Παιδείας, γι' αυτό συνέστησε θερμά την μελέτη των αρχαίων Κειμένων, γιατί επίστευε ακράδαντα στην μεγάλη αξία τους για την Χριστιανοσύνη και τον Πολιτισμό. Μέλημά τους ήταν να καθοδηγήσουν τα Ποίμνια των στο Χριστό διά τούτο, εκτός από την Επιστήμη, την Θεολογία και την Ρητορική, ασχολήθηκαν με τα θεραπεία των κοινωνικών αναγκών του Ποιμνίου τους. Ο Μέγας Βασίλειος ίδρυσε την Βασιλειάδα, με την οποίαν εθεραπεύοντο οι ανάγκες των φτωχών, των ορφανών και των ασθενών και των αδυνάτων της Επαρχίας του.

Θέλω ιδιαίτερα να υπογραμμίσω πως οι Υμνογράφοι της Εκκλησίας εξέφρασαν τον σεβασμό και τον θαυμασμό τους, προς τους Τρείς Ιεράρχες των οποίων την μακαρίαν μνήμην οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί τιμούν μέχρι σήμερα χωρίς διακοπή την Τριακοστή Ιανουαρίου παρόλον που εκείνοι εμεσουράνησαν τον 4ον αιώνα στο στερέωμα της Εκκλησίας της Ανατολής. Η κλασσική Παιδεία και βαθεία γνώση της Αγίας Γραφής αφήκε ανεξίτηλα σημάδια στην σκέψη και την ζωή των Τριών Ιεραρχών, γι' αυτό και συνέβαλαν καταλυτικά στην επικράτηση του Χριστιανισμού, επίστευσαν δε ακράδαντα ότι ο Χριστιανισμός αποτελεί το μέλλον του ανθρωπίνου Γένους, όπως γράφει ο υμνογράφος «Την σοφίαν εξ ύψους καταμαθών, και την χάριν των λόγων παρά Θεού, τοις πάσιν εξέλαμψας, ως χρυσός εν καμίνω˙ και τήν Αγίαν Τριάδα, Μονάδα εκήρυξας, την φιλάργυρον πλάνην, τοξεύσας τοις λόγοις σου». Και αλλού γράφει «Χρυσού τηλαυγέστερον, τα ιερά σου διδάγματα, προχεόμενα πάνσοφε, πλουτίζει Χρυσόστομε, πενομένας φρένας, και αποδιώκει, των παθημάτων την αχλύν, φιλαργυρίας πικρόν χειμώνά τε».

Οι τρείς Ιεράρχες ήταν «τα της χάριτος όργανα, τας κιθάρας του Πνεύματος, τας ευσήμους σάλπιγγας του κηρύγματος, τας φοβερόν και εξάκουστον σάλπιγγας του Κηρύγματος, εξ ύψους ηχούσας βροντας, και την δόξαν του Θεού». Οι υμνογράφοι υπογραμμίζουν την προσφοράν των Τριών Ιεραρχών εις την ορθήν διατύπωσιν του δόγματος της Αγίας Τριάδος, γι' αυτό τους αποκαλούν «της Τριάδος Προμάχους, οι μετά τους Δώδεκα, «οι Τρείς Απόστολοι», οι οποίοι αναβλύζουν «το ζων ύδωρ ποταμοί, και το πρόσωπον της γής ζωηρρύτως ποτίζοντες».

Εις τα Ιερά Κείμενα της Θείας Λειτουργίας οι Τρείς Ιεράρχες διετύπωσαν την πίστη τους εις τον θεσμόν της Εκκλησίας, Κεφαλή και Αρχηγός της οποίας είναι ο Μέγας Αρχιερέας και Σωτήρας των ψυχών ημών, ο Χριστός, ο οποίος μπήκε στην Ιστορία σαν άνθρωπος για να ανεβάσει τον άνθρωπον στον ουρανόν και να τον αποκαταστήσει εις την προτέραν αυτού δόξαν και μακαριότητα. Υπενθύμισαν ιεροπρεπώς εις τους συγχρόνους τους το πρόσκαιρον του ανθρωπίνου βίου και ετόνισαν την άλλη, την αιώνια και μόνιμη ζωή, την οποία υποσχέθηκεν ο εκ νεκρών Αναστάς Χριστός εις τους Ακολούθους Του. Χαρακτηριστικά ο ποιητής ψάλλει: «Του Δαυΐδ την σφενδόνην την τρίπλοκον, του Σολομώντος σπαρτίον το κόκκινον, το του Λόγου φραγγέλιον τρίπλοκον, τους σοφούς Ιεράρχας, Βασίλειον τον μέγαν, Γρηγόριον τον θείον, και Ιωάννην τον Χρυσόστομον πιστώς ανευφημήσωμεν˙ τον νοητόν γαρ Γολιάθ, τω ακρογωνιαίω



λίθω καταβαλόντες, την Πίστιν προς ομόνοιαν, ήγαγον, τω ερυθραίω του Χριστού περιτειχίσαντες αίματι». Υπηρέτησαν δε με αυτοθυσία το ύπατον αξίωμα της Ιερωσύνης και εργάστηκαν , με σοφία, αρετή και ευσέβεια, για την εξημέρωσιν των ηθών της Ανθρωπότητος. Πολύ δε εύστοχα ο υμνογράφος τονίζει αυτήν την πτυχή της πολύπλευρης και χαρισματικής προσωπικότητος εκείνων των ανθρώπων: «Ποιμένες και διδάσκαλοι, τους της σεπτής Τριάδος, τρισσούς Ιερομύστας, συνελθόντες ευφημήσωμεν˙ οι φιλόσοφοι τους σοφούς, οι Ιερείς τους Ποιμένας, οι αμαρτωλοί τους προστάτας, οι πένητες τους πλουτιστάς, οι εν θλίψεσι τους παραμυθούντας˙ τους συνοδίτας οι οδοιπόροι, οι εν θαλάσση τους κυβερνήτας, οι πάντες τους απανταχού θερμώς προφθάνοντες».

Διανύοντες του βίου την θάλασσα εις τας αρχάς του 21ου αιώνος, με ευλάβεια και σεβασμό αποτίουμε σε όλους αυτούς φόρο τιμής, αγάπης και σεβασμού για την προσφορά τους στην Εκκλησία και ολόκληρη την Ανθρωπότητα. Υπενθύμισαν το γεγονός του θανάτου και τον πρόσκαιρον της ανθρωπίνης ζωής και έδωσαν νέες ελπίδες εις τον άνθρωπον για την μετά θάνατον ζωήν. Ποικιλότροπα εξύμνησαν την Ανάστασιν του Χριστού. Διερμήνευσαν μετά μεγάλης αισιοδοξίας και ελπίδος το Μήνυμα του Ευαγγελίου και διετράνωσαν το μεγαλείο του Χριστιανισμού και διατύπωσαν κατά τρόπον απαράμιλλον και χαριτωμένον τα δόγματα της Εκκλησίας. Δικαιολογημένα ο ποιητής της Εκκλησίας λέγει για τον Γρηγόριο τον Θεολόγο «Ως οι γαρ τα βάθη του Πνεύματος εκζητήσαντι, και τα κάλλη του φθέγματος προσετέθη σοι». Για δε τον Άγιο Βασίλειον ο αυτάδελφος αυτού Γρηγόριος υπογραμμίζει: «Μόνος γαρ αξίως την κτίσιν του Θεού κατενόησεν ο κατά Θεόν κτισθείς όντως και εν εικόνι του κτίσαντος την ψυχήν μεμορφωμένος, Βασίλειος, ο κοινός ημών πατήρ και διδάσκαλος ος την υψηλήν του παντός διακόσμησιν, εύληπτον τοις πολλοίς διά της ιδίας θεωρίας εποίησε». Κι ενώ ο Άγιος Χρυσόστομος έζησε στην συριακή πρωτεύουσα την Αντιόχεια του ελληνορωμαϊκού κόσμου, στην χοάνη των ισχυρών ερμηνευτικοθεολογικών και κοινοκικοφυλετικών αντιθέσεων, κατόρθωσε να υπερβεί τις ακρότητες όλων, να ορθοδοξήσει και να γίνει ο κατ΄ εξοχήν οικουμενικός διδάσκαλος, την φήμη του οποίου κανείς ποτέ δεν εσκίασε.

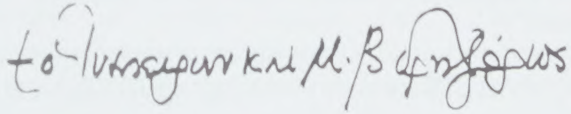
Καλούμε τους Ορθοδόξους Χριστιανούς της Βιβλικής αυτής Επαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου Κωνσταντινουπόλεως να εντρυφήσουν εις τα διαχρονικά μηνύματά τους, όπως είναι η Πίστη εις τον Θεόν, η Προσευχή, η Θεία Λατρεία της Ορθοδόξου Εκκλησίας ο Εκκλησιασμός, η συχνή συμμετοχή στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, η μετάνοια και επιστροφή στο Θεό, ο σεβασμός τους προς τον άνθρωπον τις χρείες του οποίου υπηρέτησαν με αυτοθυσία και αυταπάρνηση. Αυτές είναι οι αρετές και αξίες οι οποίες είναι πάντα επίκαιρες για τον άνθρωπο, ο οποίος σήμερα πιέζεται από την οικονομική και ηθική κρίση που βασανίζει την σύγχρονη κοινωνία η οποία προσπαθεί με χίλιους τρόπους να ελευθερωθεί από τα δεσμά του φαύλου κύκλου της σπατάλης και της καταναλωτικής μανίας της Κοινωνίας. Η αποξένωση του ανθρώπου από τον Θεόν τον απομάκρυνε από τον αληθινόν και υπαρξιακόν προσανατολισμό του, απεμπόλησε τα ιερά οράματά του, γι΄ αυτό ευρίσκεται σ΄ αυτό το πνευματικό, πολιτιστικό και κοινωνικό αδιέξοδο.

Τα υψηλά πνευματικά μηνύματα των Τριών Ιεραρχών και οι διδασκαλίες τους μπορούν να δώσουν ελπίδα και απάντηση στους δύσκολους καιρούς που η σύγχρονη, πολιτισμένη κοινωνία ευρίσκεται. Ας εναποθέσουμε με ταπεινοφροσύνη και ευλάβεια τους εαυτούς μας εις την πρόνοια και



φιλανθρωπία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, και ας ακολουθήσουμε με ταπεινοφροσύνη το φωτισμένο παράδειγμα των Τριών Ιεραρχών για να επανέλθει μέσα μας η ειρήνη, η ασφάλεια και η Φιλανθρωπία στον εν Τριάδι Δεδοξασμένον Θεόν εις την αγάπη του Οποίου οι Τρείς παρέδωσαν τον εαυτόν τους. Σ΄ αυτόν ανήκει η δόξα, η τιμή και δύναμις εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

**Λονδίνο, Ιανουάριος 2013**



**Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων**
**και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος**

# ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΙΣΟΔΩ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗ

Αξιωθήκαμε και φέτος, αγαπητοί αδελφοί και πατέρες, να εισέλθουμε εις την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή, σ' αυτήν την κατανυκτική και αυτόχρημα αγιο-πνευματική περίοδο της Ορθοδόξου ημών Εκκλησίας. Η περίοδος αυτή μας εισάγει σε ένα κόσμο ιερής χαράς και ελπίδος, σε ένα κόσμο στον οποίον δεσπόζει το πνεύμα και το γράμμα της μετάνοιας και ταπείνωσης και της αγάπης και φιλανθρωπίας και ιεράς σκιάς του εν Τριάδι Προσκυνουμένου και Λατρευομένου Θεού. Κατά τρόπον ιλαρόν και λυρικόν, η Εκκλησία μας εισάγει στην ιστορία μας και μας περιγράφει επιγραμματικά την τραγωδία του Ανθρωπίνου Γένους, δηλαδή την αμαρτία, την πτώση, την απομάκρυνσή μας από τον Θεό, την τιμωρία και τον θάνατον, και την παρακοή, την υπερηφάνεια, τον εγωϊσμό, και την πλεονεξία, την κακία και τις παγίδες του διαβόλου, στοιχεία τα οποία συναντούμε καθημερινά όλοι οι άνθρωποι στου βίου την θάλασσα, και τα οποία και συνθέτουν την σκληρή πραγματικότητα ολόκληρης της Οικουμένης.

Συγχρόνως όμως τούτη η περίοδος μας υπενθυμίζει τις αδιάκοπες προσπάθειες, τους πνευματικούς και ιερούς αγώνες του ανθρώπου, και δη του Χριστιανού, για να διαφυλάξει το «κατ' εικόνα» με το οποίο τον εστόλισε ο Θεός και τον εχαρίτωσε με την πνευματική αυτή παρακαταθήκη της ύπαρξής του, και τον συμβουλεύει να την καλλιεργήσει για να διατηρήσει αλώβητον το «κατ' εικόνα» αλλά και αγωνίζεται να ομοιωθεί με τον Δημιουργό του. Γι' αυτό, τούτη η περίοδος του Τριωδίου αρχίζει με την γνωστή Παραβολή του Τελώνου και Φαρισαίου, η οποία ανακεφαλαιώνει την ανθρώπινη φύση, η οποία ενώ είναι βεβαρυμένη από την αμαρτία και την ροπή προς το κακό, συνεχώς αγωνίζεται να τελειωθεί εν Χριστώ, να αποβάλει τον εγωϊσμό η ανθρώπινη φύση και να καλλιεργήσει την συγχώρηση, την ταπεινοφροσύνη, την συγγνώμη και την υποταγή στο θέλημα του Θεού. Γι' αυτό και οι ευαγγελικές περικοπές που αναγιγνώσκονται στην Αρχή του Τριωδίου σαν εισαγωγή εις την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή προβάλλουν τον χαρακτήρα του Τελώνου και Φαρισαίου, του Ασώτου Υιού και του Πρεσβυτέρου αδελφού αυτού. Υπενθυμίζουν δε αδιακόπως και συνεχώς την αγάπη και την φιλανθρωπία του Θεού-Πατρός, ο οποίος υποδέχεται μετά πατρικής στοργής τον Άσωτον Υιό του και διερμηνεύει εις τον Πρεσβύτερο το χρέος που έχει να συγχωρέσει και να υποδεχθεί τον χαμένο αδελφό του ο οποίος επλανήθη στης αμαρτίας τα μονοπάτια και εσκόρπισε τον βίον αυτού ζων ασώτως.

Όμως μέσα σ' αυτό το πνευματικό ιερό περιβόλι αυτής της Περιόδου, η Εκκλησία υπενθυμίζει καθηκόντως και ιεροπρεπώς το γεγονός του Θανάτου, εις το οποίο ο άνθρωπος είναι υποκείμενος και θα γευθεί το πικρόν ποτήριον και την εμπειρία αυτού κατά την κρίσιμη και μοναδική εκείνη ώρα της τελευταίας στιγμής της επίγειας ζωής του. Γι' αυτό και η Εκκλησία καλεί τους Πιστούς να μνημονεύουν τους κεκοιμημένους αδελφούς και πατέρες και να προσευχηθούν δι' όλους, όσοι επέρασαν από τον κόσμον αυτόν και μετά πίστεως αγαθής μετέβησαν εις τον άλλον. Μέσα σ' αυτήν την ιστορικήν περίοδον της προσωρινής πορείας του ανθρωπίνου Γένους μνημονεύεται η Δευτέρα και Αδέκαστη του Κυρίου ημών Χριστού Παρουσία. Τότε οι πάντες θα κριθούν κατά τα έργα τους, και άλλοι μεν θα ακούσουν την μακαρία εκείνη φωνή, και άλλοι δε θα ακούσουν την καταδικαστικήν απόφασιν της θείας Δικαιοσύνης.

Σαν επιστέγασμα της εισόδου μας εις την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή προβάλλεται η ανάμνηση της εξορίας των Πρωτοπλάστων από την Παράδεισο. Η εξορία εκείνη άλλαξε

τον ρουν της Ανθρωπότητος. Ο άνθρωπος επλανήθη ανά την Οικουμένη και «ελάτρευσε την Κτίση παρά τον Κτίσαντα», απεμακρύνθη από τον Δημιουργό του. Ξέχασε την θεία καταγωγή του και αλλοτριώθηκε από εκείνα τα οποία του έδωσε ο Θεός. Αμαύρωσε το κατ' εικόνα και κατ' ομοίωσιν, όπως λέγουν οι Πατέρες και πλάνης και ενδεής περιεφέρετο εις την Γην, διατηρώντας αμυδρώς την μνήμην του Παραδείσου της χαράς και της εν Θεώ ελευθερίας και μακαριότητος.

Αναφέρω αυτά ενδεικτικά με την είσοδό μας εις την Αγίαν και Μεγάλην Τεσσαρακοστή, όπου η Εκκλησία ανακεφαλαιώνει κατά τρόπον θαυμαστό μέσα στα λειτουργικά της πλαίσια, το μυστήριο της ζωής, το μυστήριο της Πτώσης του Ανθρώπου, το μυστήριο του Θανάτου και το μυστήριο της Θείας Οικονομίας, το οποίο ετελεσιουργήθη εν χρονω - όπως και τόσα άλλα την άλλη που αναφέρει η Γραφή και η Χριστιανική Παραδοσις, - με την άμεση επέμβαση του Σαρκωθέντος Λόγου του Θεού εν Βηθλεέμ της Ιουδαίας.

Ευρισκομεθα, αδελφοί και πατέρες, εις την χαροποιόν και ελπιδοφόρον περίοδο της «Χριστογένεσης», της Ενσαρκώσεως του Θείου Λόγου, της αποκάλυψης, δηλαδή του Ευαγγελίου της Αγάπης, της Ίδρυσης της Εκκλησίας, η οποία, σαν Ιερά Κιβωτός, πορεύεται και διασχίζει τα πελάγη και γνωρίζει τα πλάτη και τα μήκη της Οικουμένης για να μεταφέρει το Μήνυμα της Σωτηρίας το οποίο ανακεφαλαίωσε ο Τριαδικός Θεός, όπως χαρακτηριστικά διατυπώνει ο Απόστολος Παύλος εις τις Επιστολές του, ιστορικά και αβίαστα και ουσιαστικά και οντολογικά και υπαρξιακά με την είσοδο του Θεανθρώπου Χριστού εις την ανθρώπινη Ιστορία «οις ηθέλησεν ο Θεός γνωρίσαι τίς ο πλούτος της δόξης του μυστηρίου τούτου εν τοις έθνεσιν, ος έστι Χριστός εν υμίν, η ελπίς της δόξης»[1].

Η Εκκλησία, λοιπόν, συνεχίζει το σωτήριον και λυτρωτικόν έργον του Χριστού και επαναλαμβάνει όσα Εκείνος εκήρυττε κατά την επίγεια ζωή Του «Δεύτε πάντες οι κοπιώντες και οι πεφορτισμένοι, καγώ αναπαύσω ημάς»[2]. Γι' αυτό του βίου το στάδιο διατρέχουμε και καλούμεθα όπως γίνουμε μιμητές του καλού, ταπεινοί προσκυνητές του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, ακολουθούντες το παράδειγμά του Τελώνου, των στεναγμών, και του Ασώτου, της μετανοίας και, όπως χαρακτηριστικά τονίζει ο υμνωδός, «Τους τρόπους ζηλώσωμεν, του Σωτήρος Ιησού και την αυτού ταπείνωσιν, οι ποθούντες την άληκτον της χαράς, τυχείν κατασκήνωσιν, εν τη χώρα των ζώντων αυλιζόμενοι»[3] Έχοντες κατά νουν όλα αυτά καλούμαστε να εκκλησιαζόμαστε τακτικά, να μετέχουμε με ευλάβεια στις ιερές Ακολουθίες των Ημερών, να κοινωνούμε των Αχράντων Μυστηρίων, να μοιραζόμαστε τα αγαθά μας με τους άλλους, να νηστεύουμε, να συγχωρήσωμεν εαυτούς και αλλήλους, και να εύρωμεν έλεος και χάριν από τον Σωτήρα ημών Χριστόν.

Με αυτές τις ιερές σκέψεις και προσδοκίες χαιρετίζομε το Ποίμνιο αυτής της Βιβλικής και μαρτυρικής Επαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου Κωνσταντινοπόλεως και από του Ιερού Θυσιαστηρίου προσευχόμεθα όπως με ειρήνη και αγάπη, με ειλικρινή μετάνοιαν και ταπείνωσιν και εκτενή προσευχή, διέλθετε το ιερόν στάδιον της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής αποβλέποντες με εμπιστοσύνη εις τον Μέγα Αρχιερέα και Επίσκοπον των ψυχών ημών «δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινε σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ κεκάθικεν.»[4].

Σ' αυτόν ανήκει η δόξα και το κράτος και η δύναμις εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

**Λονδίνο, Μάρτιος 2013**

**Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων**
**και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος**

[1] Κολ, Κεφ. Α, 27
[2] Ματθ. Κεφ. ΙΑ, 28-29
[3] Ύμνος Τριωδίου.
[4] Εβρ. Κεφ. ΙΒ, 1-2.

# ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ ΤΗΣ 25ΗΣ ΜΑΡΤΙΟΥ 1821

**Προς τους Ευλαβεστάτους Ιερείς και Διακόνους,**
**τους Αξιοτίμους Προέδρους και τα Μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων,**
**των Βοηθητικών Αδελφοτήτων Κυριών και Δεσποινίδων και**
**των Σχολικών Επιτροπών των Κοινοτήτων και το**
**Χριστεπώνυμον Πλήρωμα της καθ' ημάς Ιεράς Αρχιεπισκοπής.**

## <u>Η 25η Μαρτίου 1821</u>

*«Η λευτεριά δεν αγοράζεται, κερδίζεται*
*Η λευτεριά, με τους αγώνες, θριαμβεύει»*

**Αγαπητοί μας εν Κυρίω,**

Όπως κάθε χρόνο τέτοιες μέρες, ο Ελληνισμός όπου γης εορτάζει την επέτειο των επετείων του Γένους, την 25η Μαρτίου 1821. Μία επέτειος, η οποία απετέλεσε την απαρχή της δημιουργίας της Νέας Ελληνικής Πολιτείας και την διαιώνιση της Φυλής. Μιά επέτειος για την οποία οι Έλληνες δικαιολογημένα επαίρονται και από την οποία αντλούμε θάρρος, μεγαλοψυχία, υπομονή, αντοχή και αγωνιστικότητα, και προπάντων έμπνευση στους δύσκολους καιρούς, όπως οι σημερινοί, που το Έθνος δοκιμάζεται και υποφέρει με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσεως που μαστίζει την Ελλάδα και Κύπρο.

«Η λευτεριά δεν αγοράζεται, κερδίζεται». Και όταν μιλάμε για «λευτεριά», δεν πρέπει να περιοριζόμαστε μόνο και αποκλειστικά στην κατοχύρωση των εδαφικών συνόρων της χώρας μας. Γιατί και το επιβεβλημένο αυτό καθήκον να διαφυλάττουμε την χώρα ελεύθερη από ξένους ζυγούς, προϋποθέτει το δεύτερο σκέλος των υποχρεώσεών μας: «Η λευτεριά, με τους αγώνες, θριαμβεύει. Και αγώνες είναι η αυτοθυσία, η αυταπάρνηση, ο ηρωϊσμός, η ενότητα, η ομόνοια, η συνεργασία, η αγάπη προς τις αρχές του δικαίου και της ηθικής και η βαθεία πίστη στο Θεό και στην ορθόδοξη Χριστιανική μας Παράδοση. Η ελευθερία και η προστασία του Γένους χρειάζονται Παιδεία και ήθος και αγάπη που να διδάσκει και να φρονηματίζει μικρούς και μεγάλους. Η καλλιέργεια της Πίστεως, ο τακτικός εκκλησιασμός και η εμμονή στα πάτρια, είναι απαραίτητα στοιχεία της φιλοπατρίας και συντελούν στην πνευματική και φυσική ελευθερία ενός λαού, όπως είναι ο Ελληνικός, ο οποίος επεβίωσε παρά τις μεγάλες δυσκολίες και πιέσεις που αντιμετώπισε στην μακραίωνα ιστορική του πορεία.

Ενωμένοι και ομονοούντες, οι Έλληνες ανά τους αιώνες είχαν μεγαλουργήσει. Εμμένοντες σταθερά στις αξίες της ηθικής και της αλληλεγγύης, της πίστης τους στο Θεό και στις εγγενείς αξίες με τις οποίες ο Ελληνισμός έχει εμπλουτισθεί, το Γένος θριαμβεύει και προοδεύει και παραμένει αθάνατο. Και είναι ακριβώς αυτή την πραγματικότητα που οι Πανέλληνες εορτάζουμε κάθε χρόνο στις 25 Μαρτίου. Την ελευθερία τους δεν την αγόρασαν με χρήμα και υποκλίσεις και ξεπούλημα της συνειδησής τους. Γιατί τέτοια ελευθερία ισοδυναμεί με δουλεία χειρότερη απ' την πρώτη, την εδαφική. Την ελευθερία την κέρδισαν οι ίδιοι με αίμα, με αυτοθυσίες, με ηθικό, πνευματικό και σωματικό σθένος. Με αγώνες απαράμιλλους σε ηρωϊσμό και αυταπάρνηση. Και με βαθύτατη και απαρασάλευτη πίστη στο Χριστό και την Εκκλησία Του.

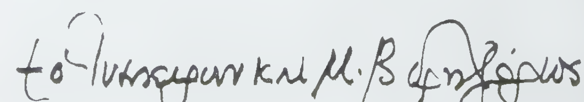
Η οποία Εκκλησία υπήρξε, άλλωστε, και σε πολλές μάλιστα, ιστορικά αποδεδειγμένες, περιπτώσεις το εξιλαστήριο θύμα, αλλά και η κινητήρια δύναμη στην έναρξη και την θεμελίωση της ελευθερίας στην πατρίδα μας. Και αυτό δεν πρέπει ποτέ ούτε να το ξεχνάμε, αλλά ούτε και να το υποτιμούμε. Γιατί, αν το κάνουμε αυτό, τότε υποτιμούμε θανάσιμα και τον ίδιο τον Ελληνικό Λαό, ο οποίος, όταν αποφάσισε να ξεσηκωθεί και να αγωνισθεί μέχρι θανάτου για την απελευθέρωσή του, έκανε πρώτα τον σταυρό του και διακήρυσσε με φωνή στεντόρεια «για του Χριστού την πίστη την αγία και της Πατρίδος την ελευθερία», το «νυν υπέρ πάντων ο αγών». Και προτιμούσε να υποστεί τον φρικτό θάνατο του Οικουμενικού Πατριάρχου Γρηγορίου του Ε΄, ενός Αθανασίου Διάκου, ενός Παπαφλέσσα, του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυπριανού, παρά να απαρνηθεί την πίστη του στον Χριστό και την Εκκλησία Του.

Δεν είναι τυχαίο που το Έθνος επέλεξε την ημερομηνία της 25ης Μαρτίου ως ημέρα έγερσης του εθνικού απελευθερωτικού μας αγώνα του 1821. Επειδή ακριβώς την ημερομηνία αυτή το Έθνος εορτάζει και τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου από τον Αρχάγγελο Γαβριήλ, ώστε το μεγάλο εκείνο και κοσμοϊστορικό Μήνυμα της Χριστιανοσύνης να συνδεθεί άρρηκτα και υπαρξιακά με την απελευθέρωση των Ελλήνων από τα πολλά καί τόσο βαρειά και αποτρόπαια χρόνια της δουλείας του στους Οθωμανούς.

Συμβουλεύουμε λοιπόν πατρικά, όπως όλοι και όλες παρακολουθήσετε και συμμετάσχετε στους επιβεβλημένους εορτασμούς για την 25η Μαρτίου 1821 τόσο, στους Ιερούς μας Ναούς, όπου θα τελεστούν Πάνδημες Ευχαριστήριες Δοξολογίες, όσο και στα Ελληνικά μας Σχολεία και τις Οργανώσεις και τα Σωματεία. Επίσης, η Εθνική Κυπριακή Ομοσπονδία Ηνωμένου Βασιλείου οργανώνει, όπως κάθε χρόνο, Παμπαροικιακόν Εορτασμό για την 25η Μαρτίου 1821 και την 1η Απριλίου 1955, την Κυριακή 24 Μαρτίου 2013. στις 3:45 μμ. με ομιλητή τον Εξοχώτατο Πρέσβυ της Ελλάδος κ. Κωνσταντίνο Μπίκα. Η δε εκδήλωση αυτή θα γίνει στο Ashmole Academy, Cecil Road, Southgate, London N14 0GA. Συμβουλεύουμε δε πατρικά όλους και όλες όπως παραστείτε στην εκδήλωση αυτή. Μην λησμονούμε ότι οι Επέτειοι αυτές αποτελούν μικρόν φόρον τιμής για κείνους, οι οποίοι εθυσιάστηκαν στον βωμό της Ελευθερίας και της προόδου του Ελληνικού Έθνους.

Ευχόμενοι δε υγεία, να έχετε καλή και ευλογημένη την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή και την επιστασία του Αγίου Θεού στα έργα σας, στην δε Ελλάδα και στην Κύπρο κάθε επιτυχία και πρόοδο, διατελούμε μετά της εν Κυρίω αγάπης και τιμής.

**Λονδίνο, Μάρτιος 2013**



**Ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων**
**και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος**

# Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ & ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

**Ομιλία απο τον Αρχιμ. Βασίλειο Παπαβασιλείου στο Εκπαιδευτικό Συνέδριο, Wood Green, Λονδίνου, 3 Μαρτίου 2013**

Στην Ελληνορθόδοξη Αρχιεπισκοπή Αμερικής, τα Ελληνικά Παροικιακά Σχολεία και τα Εκκλησιαστικά Σχολεία, γνωστά και ως Κυριακάτικα ή Κατηχητικά Σχολεία, είναι δύο διαφορετικά πράγματα. Για να διδαχθεί κάποιος Ελληνικά, πηγαίνει στο Ελληνικό Σχολείο. Ενώ για να μάθει για την Ορθόδοξη πίστη, πηγαίνει στο Εκκλησιαστικό σχολείο (τα μαθήματα του οποίου διδάσκονται στα Αγγλικά).

Στην δική μας Αρχιεπισκοπή, δεν υπάρχει αυτός ο διαχωρισμός. Δεν σκοπεύω να μιλήσω σήμερα για το εάν αυτά τα δύο πρέπει να διαχωριστούν. Αντιθέτως, θα μιλήσω για το πώς τα Ελληνικά και Κατηχητικά μας Σχολεία, δεδομένου ότι είναι ενωμένα, θα πρέπει να λειτουργούν όσον αφορά τη διδασκαλία της Ορθοδόξου πίστεώς μας. Ο Σεβασμιώτατος μου ζήτησε να μιλήσω γι' αυτό το θέμα, ιδιαιτέρως σε σχέση με τη Θεία Λειτουργία και αυτό θα απασχολήσει το μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας μου.

Θα πρέπει να τονίσω εξ αρχής ότι δεν έχω κρατική πιστοποίηση διδασκαλίας (όπως αυτή ορίζεται από τους νόμους του κράτους και είναι απαραίτητη για να διδάξει κάποιος σε ένα αγγλικό σχολείο). Έχω ελάχιστη εμπειρία στη διδασκαλία μικρών παιδιών και, ομολογώ, πως δεν είμαι ιδιαίτερα προικισμένος σ' αυτόν τον τομέα. Έχετε, λοιπόν, κάθε δικαίωμα να αναρωτηθείτε γιατί μου ανατέθηκε να σας μιλήσω γι' αυτό το θέμα. Όμως, κατά έναν τρόπο, θεωρώ πως μπορώ να αντιπροσωπεύσω μια σημαντική και μάλλον μοναδική άποψη, δεδομένου ότι είμαι ένας Ελληνοκύπριος γεννημένος σ' αυτή τη χώρα.

Ποτέ μου ως παιδί δεν πήγα στο Ελληνικό Σχολείο και, παρότι και οι δύο γονείς μου είναι Ελληνοκύπριοι, ποτέ δεν έμαθα Ελληνικά κατά την παιδική ή εφηβική μου ηλικία. Ούτε έμαθα κάτι για την Ορθόδοξη πίστη, αν και ήμουν εξοικειωμένος με τις Γραφές. Μόνο όταν αποφάσισα να γίνω κληρικός ξεκίνησα να μαθαίνω Ελληνικά. Πήγα στη Θεσσαλονίκη σε ηλικία 22 ετών όπου σπούδασα νέα Ελληνικά για ένα χρόνο πριν να ξεκινήσω τις σπουδές μου στη Θεολογική Σχολή. Για να είμαι πιο ειλικρινής, η κατά κάποιο τρόπο, ανακάλυψη της Ορθοδόξου πίστεως και η επιθυμία μου να διακονήσω στην Εκκλησία ως Ιερέας με φέρανε σε στενότερη σχέση με τη δική μου εθνική κληρονομιά και την Ελληνική γλώσσα, τόσο στη σύγχρονη όσο και στην αρχαία μορφή της. Μέχρι και σήμερα μετανιώνω που δεν έμαθα Ελληνικά σε νεότερη ηλικία. Ακόμη αγωνίζομαι να μάθω επαρκώς τη γλώσσα και, όπως, μπορείτε να ακούσετε, έχω μέχρι και σήμερα μία γελοία προφορά όταν μιλώ Ελληνικά. Ωστόσο, εξακολουθεί να είναι γεγονός ότι δεν θα μπορούσα να σας μιλήσω σήμερα στα Ελληνικά, αν δεν έπρεπε να τα μάθω για την Εκκλησία.

Για εμένα, η Ελληνορθόδοξη Παράδοση είναι κάτι πιο ευρύ από την εθνική ταυτότητα, τον πολιτισμό ή τη γλώσσα. Τα Ελληνικά είναι η γλώσσα της Καινής Διαθήκης, η γλώσσα των ακολουθιών της αρχαίας Εκκλησίας της Ανατολής, η γλώσσα της πατερικής μας παραδόσεως. Δυστυχώς, στα Ελληνικά μας σχολεία δεν δίδεται αρκετά μεγάλη έμφαση σ' αυτήν τη Χριστιανική κληρονομιά. Για μια μακρά περίοδο, η Ελληνική εκπαίδευση εστίαζε κυρίως στον προχριστιανικό και τον μεταβυζαντινό Ελληνισμό. Για τα σχολεία της Εκκλησίας, αυτό είναι, ειλικρινά, απαράδεκτο. Εάν δεν θέλουμε να διαχωρίσουμε τα Ελληνικά Σχολεία από τα σχολεία των Ενοριών, τότε πρέπει να δίδεται έμφαση εξίσου στην Εκκλησιαστική Παράδοση και την Ελληνική γλώσσα.

Δεν πρέπει να λησμονούμε πως η Ελληνική γλώσσα δεν μεταφέρθηκε με ένα μαγικό τρόπο από την αρχαία Ελλάδα του 5ου (πέμπτου) προ Χριστού αιώνα, στην απελευθερωμένη από τους Οθωμανούς Ελλάδα του 19ου (δέκατου ένατου) αιώνα. Μεσολάβησαν αιώνες λαμπρού πολιτισμού (του λεγόμενου Βυζαντινού) αλλά και αιώνες δουλείας (κατά την Οθωμανική κυριαρχία) όπου αναπτύχθηκαν ακόμη περισσότερο τα κατά τόπους διάφορα γλωσσικά ιδιώματα της Ελληνικής γλώσσας ελλείψει σχολείων και εκπαίδευσης. Η Ελληνική, δηλαδή γλώσσα, μεταφέρεται, αναπτύσσεται και μεταλλάσσεται μέσα στους αιώνες κρατώντας, όμως, τις αρχαίες ρίζες της. Δεν μπορούμε, λοιπόν, να αποσιωπήσουμε το γεγονός ότι η χριστιανική γραμματεία διέσωσε την Ελληνική γλώσσα και κατ' επέκταση τον Ελληνικό πολιτισμό. Παρά τα

περιστατικά καταστροφής στοιχείων του αρχαίου πολιτισμού (είτε από φανατισμό είτε από άγνοια), πολλά άλλα, διεσώθησαν και η απόδειξη είναι ότι τα γνωρίζουμε και τα χρησιμοποιούμε μέχρι σήμερα.

### Η Θεία Λειτουργία

Μία σημαντική πτυχή της Εκκλησιαστικής Παράδοσης είναι η Θεία Λειτουργία. Η Θεία Λειτουργία είναι, πρωτίστως, κάτι που πρέπει να βιώνεται και όχι μόνο να διδάσκεται. Σύμφωνα με τον θεολόγο Χρήστο Γκουνέλα, "Η πίστη δεν είναι κάτι στατικό που διδάσκεται, αλλά πέρα για πέρα δυναμικό που βιώνεται και μπορεί να αλλάξει από λεπτό σε λεπτό" (Χρήστος Γκουνέλας, Θεολόγος. Σχόλιο σε blog).

Τα Ελληνικά μας σχολεία θα πρέπει να ενισχύουν τη συμμετοχή των μαθητών στη Θεία Λειτουργία, και την κατανόηση της ίδιας της ακολουθίας. Είναι σημαντικό να υπάρχει συνεργασία μεταξύ τοπικής εκκλησίας, ιδιαιτέρως του ιερέως, και του σχολείου. Γνωρίζω πως η Θεία Λειτουργία είναι ήδη κομμάτι των σχολικών δραστηριοτήτων σε πολλές ενορίες, ως άλλωστε όφειλε. Η ίδια η Θεία Λειτουργία είναι κατάλληλη για παιδιά γιατί είναι πλήρης εικόνων, μελωδιών και ύμνων. Για τα μικρά παιδιά, η Θεία Λειτουργία θα πρέπει να είναι μία εμπειρία από την οποία μαθαίνουν να συμμετέχουν. Θα πρέπει να καθοδηγούνται από το παράδειγμα των μεγαλυτέρων για το πώς θα κάνουν το σημείο του Σταυρού, πώς θα προσκυνήσουν τις εικόνες ή πώς θα λάβουν τη Θεία Κοινωνία. Για τα μεγαλύτερα παιδιά, η Θεία Λειτουργία μπορεί να περιλαμβάνει πολλές σύντομες επεξηγήσεις για τις διάφορες φάσεις της ακολουθίας και τι σημαίνουν.

Τα παιδιά θα πρέπει να ενθαρρύνονται να ψάλλουν. Για κάποιο λόγο, πολλοί αυτομάτως υποθέτουν ότι η ψαλτική είναι πολύ δύσκολη για τα παιδιά. Έχω δει και ακούσει παιδιά δημοτικού που φοιτούν σε Μουσουλμανικά σχολεία σ' αυτή τη χώρα να ψάλλουν από το Κοράνι στα Αραβικά. Δεν κατανοώ γιατί είναι αδύνατο τα παιδιά μας να μάθουν να ψάλλουν κάποιους απλούς ύμνους της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Κάθε χρόνο, πριν τα Χριστούγεννα, οι μαθητές του Ορθοδόξου Σχολείου του Αγίου Κυπριανού, επισκέπτονται τον Αρχιεπίσκοπο για να του ψάλλουν όχι μόνο τα Χριστουγεννιάτικα κάλαντα αλλά και Ορθόδοξους ύμνους των Χριστουγέννων. Μπορεί, λοιπόν, να επιτευχθεί! Αυτό απαιτεί τη συνεργασία μεταξύ ιερέων και δασκάλων. Ίσως μία φορά την εβδομάδα, ο ιερέας ή ο ψάλτης της ενορίας να μπορούν διδάσκουν για μισή ώρα στα παιδιά πώς να ψάλλουν κάποιους ύμνους και να τα ενθαρρύνουν να ψάλλουν τους ίδιους ύμνους στην εκκλησία. Για παράδειγμα το "Κύριε Ελέησον", το "Άγιος ο Θεός", "Ταις Πρεσβείαις της Θεοτόκου...". Έτσι, τα παιδιά θα είναι ήδη εξοικειωμένα με τους ύμνους και θα γνωρίζουν τι σημαίνουν. Ίσως πάλι να μπορεί να δημιουργηθεί και μια παιδική χορωδία.

Είναι σημαντικό τα παιδιά να βιώνουν την παρουσία τους στην εκκλησία όχι ως υποχρέωση, όχι ως κάτι που κάνουν παραδοσιακά οι Έλληνες μόνο στις μεγάλες εορτές ή τα μνημόσυνα των παππούδων τους, αλλά ως την καρδιά της Ελληνορθόδοξης ζωής. Οι δάσκαλοι και οι κληρικοί θα πρέπει να περιγράφουν τη Θεία Λειτουργία στα παιδιά σαν κάτι χαρμόσυνο και φυσικό, αλλά ταυτόχρονα και σαν κάτι ιερό, διαφορετικό και μοναδικό. Πριν ακόμη πάνε τα παιδιά στην Εκκλησία, θα πρέπει να τους εξηγήσουμε γιατί πηγαίνουν και τι πρόκειται να δούνε.

Κάθε σχολείο θα πρέπει να έχει πρόγραμμα ακολουθιών για τις Μεγάλες Εορτές της Εκκλησίας. Και θα ήταν ακόμη πιο χρήσιμο εάν μία φορά το μήνα τελούνταν η Θεία Λειτουργία στα Αγγλικά (όχι μόνο για τους μαθητές, αλλά και για όλους τους πιστούς). Όσο πιο εξοικειωμένα είναι τα παιδιά με την Θεία Λειτουργία στην Ελληνική και την Αγγλική γλώσσα, τόσο πιο εύκολο θα είναι γι' αυτά να κατανοήσουν την Θεία Λειτουργία μόνο στα Ελληνικά.

Το σχολείο πάντα θα πρέπει να ξεκινά και να τελειώνει με προσευχή. Θα μπορούν να χρησιμοποιούνται ευχές από την Θεία Λειτουργία και άλλες ακολουθίες. Τα παιδιά θα πρέπει να γνωρίζουν την τρισάγιον προσευχή (Άγιος ο Θεός... Δόξα Πατρί... Παναγία Τριάς... Πάτερ ημών) και όχι μόνον το Πάτερ ημών. Μια ακόμη προσευχή που θα πρέπει να γνωρίζει το κάθε Ελληνορθόδοξο παιδί, είναι το "Κύριε Ελέησον". Και αυτή η προσευχή συνδέει και εξοικειώνει τα παιδιά με την ίδια την Θεία Λειτουργία.

Δεν είναι πάντοτε ρεαλιστικό να απαιτούμε από τα παιδιά να παρακολουθήσουν ολόκληρη τη Θεία Λειτουργία, αν και, στην πραγματικότητα, είναι πολύ συντομότερη απ' όσο μερικοί νομίζουν. Συνηθίζουμε να μιλούμε για τη Θεία Λειτουργία σαν μία ακολουθία τριών ωρών. Αυτό, όμως, είναι ανακριβές γιατί τότε αναφερόμαστε στον Όρθρο της Κυριακής μαζί με τη Θεία Λειτουργία, κάποια ομιλία, και, συνήθως, μνημόσυνα ή αρτοκλασία. Στην πράξη, η Θεία Λειτουργία, αυτή καθ' αυτή, ακόμη και με ένα σύντομο κήρυγμα, δεν ξεπερνά τη μία ώρα και δεκαπέντε λεπτά. Ακόμη και έτσι, όμως, για κάποιους ίσως να είναι μεγάλη η διάρκεια. Το δεύτερο κομμάτι της Θείας Λειτουργίας (μετά το Ευαγγέλιο και μέχρι τη Θεία Κοινωνία) θεωρείται το

πιο σημαντικό όλης της Ακολουθίας. Παρ' όλ' αυτά, είναι λυπηρό τα παιδιά να μην παρίστανται στο μεγαλύτερο μέρος της Θείας Λειτουργίας. Συχνά φέρνουμε τα παιδιά μόνο λίγο πριν τη Θεία Κοινωνία και, όταν η Λειτουργία είναι κατά τη διάρκεια μιας ημέρας του Ελληνικού Σχολείου, συνήθως αποχωρούν αμέσως μετά. Με άλλα λόγια, απλώς λαμβάνουν τη Θεία Κοινωνία, αλλά δεν βιώνουν πραγματικά την Θεία Λειτουργία. Θα ήταν χρήσιμο εάν μερικές φορές τα παιδιά παρακολουθούσαν διάφορα τμήματα της Θείας Λειτουργίας. Για παράδειγμα, μια φορά θα μπορούσαν να παρακολουθήσουν το πρώτο μέρος της Λειτουργίας, με μια σύντομη ομιλία (στα Αγγλικά) για τα παιδιά μετά την ανάγνωση του Ευαγγελίου, μια άλλη φορά το τμήμα από το Χερουβικό Ύμνο μέχρι την Θεία Κοινωνια και σε μια τρίτη ευκαιρία από τη Θεία Κοινωνία μεχρι το τελος. Ετσι, τα παιδιά εισάγονται σταδιακα στις τρεις βασικές πτυχές της ακολουθίας: την προετοιμασία για να ακούσουμε τον Θείο λόγο και τα βιβλικα αναγνώσματα, την προετοιμασία για να λαβουμε τη Θεία Κοινωνία (η οποία περιλαμβάνει το Πιστευω και το Πάτερ ημών) και, τέλος, τις ευχαριστηριες ευχές για τη Θεία Κοινωνία.

### Μαθηματα για τους ενήλικες

Ό,τι ανέφερα, αφορα κυρίως την εκπαίδευση των ελληνοπαιδων και των νεων ενηλίκων στις ενορίες μας. Συμπερασματικά, θα ήθελα να τονίσω ότι η Ελληνορθοδοξη Παραδοση δεν είναι μόνο για τους Ελληνες. Υπαρχουν πολλοί Άγγλοι, προσήλυτοι στην Ορθοδοξία, καθώς και πολλοί άλλοι που δεν είναι Έλληνες ή Ορθοδοξοι και έχουν παντρευτεί Ελληνορθοδοξους Χριστιανούς και επιθυμούν να μάθουν την Ελληνική γλώσσα και τον Ελληνικό πολιτισμό καθως και την Ορθόδοξη Πίστη. Τα Ελληνικά μας Σχολεία δεν θα πρέπει να λειτουργούν μόνο για τα Ελληνόπουλα. Θα επιθυμούσα να δω τα σχολεία μας να απευθύνονται σε μια ευρύτερη ομάδα ανθρώπων.

Επιπρόσθετα στα μαθήματα Ελληνικής γλώσσας, ιστορίας και πολιτισμού για τα παιδιά θα πρέπει να υπάρχουν και για τους ενήλικες μαθήματα Νέων Ελληνικών και Ελληνικών της Καινής Διαθήκης, μαθήματα Θείας Λειτουργίας, Βυζαντινής Μουσικής, Εκκλησιαστικής ιστορίας και άλλων στοιχείων της Ορθόδοξης Παράδοσης. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να βγούμε από τη νοοτροπία του "Ελληνικού γκέτο" και απαιτεί την πρόσληψη ανθρώπων που είναι ικανοί να διδάξουν αποτελεσματικά και με ευσυνειδησία αυτά τα θέματα στην Αγγλική γλώσσα σε όσους ενδιαφέρονται για τον Ελληνικό πολιτισμό και την Ελληνορθόδοξη πίστη και εκκλησιαστική Παράδοση.


### *Summary*

*1) In general, the Greek schools of this Archdiocese are not distinct from Church schools. That being the case, equal emphasis must be placed on Greek and Orthodoxy.*

*2) The Greek Orthodox Tradition should not be viewed in ethnic terms, but in terms of Christian heritage.*

*3) The Liturgy should be a regular feature of the school programme, and the priest should be involved in the religious education of the school.*

*4) Pupils' participation in the Liturgy should not be limited to receiving Communion. It would be helpful if the pupils could attend different parts of the Liturgy, for example, from the beginning until the Gospel Reading, followed by a short sermon in English for the children; from the Cherubic Hymn until Communion (which includes the Creed and the Lord's Prayer); and from Communion until the end of the service. This way the children are introduced to the three fundamental aspects of the service: preparing to hear God's word and the biblical readings; preparation for and reception of Holy Communion; and thanksgiving for Holy Communion.*

*5) For younger pupils, the main focus in the Liturgy should be developing habits of the heart - making the sign of the cross, lighting candles, venerating icons, receiving Communion. These things should be explained before they enter the church. While for older pupils, concise and simple explanations in English of what is taking place in the Liturgy can be beneficial.*

*6) Pupils should learn to chant simple hymns of the Liturgy and to pray with the Church's prayers (and not just the Lord's Prayer) in class. A children's church choir could be formed also.*

*7) Once a month, a Divine Liturgy should be held in English. The more acquainted children become with the Liturgy in both Greek and English, the easier it will be for them to follow and understand in Greek.*

*8) Finally, our Greek schools can be far more reaching than they are at present. They should not simply be places for Greek children to learn Greek. They could fulfil a crucial role by providing weekend and evening classes for adults. These lessons could include Modern Greek, New Testament Greek, Byzantine music, church history, and lessons in the Orthodox faith for adults of all backgrounds.*

# Παιδεία και Παγκοσμιοποίηση

## Η εορτή των Τριών Ιεραρχών στην Ι.Α. Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας

### του Πρωτοπρ. Αναστασίου Δ. Σαλαπάτα, Λονδίνο

Η κύρια ομιλία των Εορτασμών της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας προς τιμήν των Τριών Ιεραρχών και των Ελληνικών & Χριστιανικών Γραμμάτων, πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 29η Ιανουαρίου τ.έ. στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου. Ομιλητής ήταν ο ελλογιμότατος Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Αθηνών κ. Μάριος Μπέγζος.

Την εκδήλωση παρακολούθησαν ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας κ. Γρηγόριος, οι Θεοφιλέστατοι Επίσκοποι Κυανέων κ. Χρυσόστομος και Τροπαίου κ. Αθανάσιος, εκπρόσωποι της Ελληνικής Πρεσβείας και της Κυπριακής Υπάτης Αρμοστείας, Άρχοντες Ομογενειακών Οργανισμών, πολλοί Κληρικοί, Εκπαιδευτικοί και πλήθος Ομογενών.

Στην αρχή και στο τέλος της εκδήλωσης έψαλλε βυζαντινούς ύμνους η Χορωδία της Σχολής Βυζαντινής κι Εκκλησιαστικής Μουσικής της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Θυατείρων και Μεγ. Βρετανίας, υπό την εμπνευσμένη διεύθυνση του Αιδεσιμολογιωτάτου και μουσικολογιωτάτου Πρωτοπρ. Ιωσήφ Παλιούρα.

Ο ελλογιμότατος κ. Μπέγζος, με την τεράστια προσφορά στην Ιερή Επιστήμη της Θεολογίας, στην Ορθόδοξη Εκκλησία και στο θεοφιλές Έθνος μας, παρουσίασε μια εξαιρετική ομιλία, στην οποία ανέπτυξε με γλαφυρότητα και επιστημοσύνη το θέμα του τίτλου: «Παιδεία και Παγκοσμιοποίηση»!

Κατ' αρχάς παρουσίασε και ανέλυσε τις σημαντικές έννοιες: παιδεία, ευτυχία, επιτυχία, ευημερία και ελευθερία. Ανέφερε δε πολύ χαρακτηριστικά πως το νόημα της παιδείας είναι «να εμπνεύσει»!

Για την πολύ ενδιαφέρουσα και μεγάλης σημασίας -για την σύγχρονη εποχή μας- έννοια της παγκοσμιοποίησης εξήγησε πως έχει μια καλή και μια κακή όψη. Η καλή όψη είναι ότι μπορεί να λειτουργεί ως αντίδοτο της όποιας απομόνωσης, ενώ η αρνητική όψη είναι ότι μπορεί να θεωρηθεί ως μια νέα αποικιοκρατία! Ακολούθως παρουσίασε μια πολύ χρήσιμη συγκριτική μελέτη του ελληνικού και του εβραϊκού έθνους, αναφέροντας ότι -σύμφωνα και με την ιστορική παρατήρηση- το πρώτο θαλασσοπορεί, ενώ το δεύτερο οδοιπορεί. Πάντως και τα δύο έθνη μετέχουν της ιστορικής και κοινωνικής εμπειρίας της διασποράς και της οικουμενικότητας. Κατέληξε δε, υποστηρίζοντας πως η παγκοσμιοποίηση χρειάζεται την οικουμενικότητα, γιατί εάν η παγκοσμιοποίηση εμβαπτισθεί στην οικουμενικότητα θα αποκτήσει ανθρώπινο πρόσωπο!

# Έκθεση τριών καλλιτεχνών για την Ορθοδοξία στο Λονδίνο

Στη γεματη από κόσμο μεγάλη αίθουσα του Ελληνικού Κέντρου του Λονδίνου πραγματοποιήθηκαν το βράδυ της Δευτέρας τα εγκαίνια της εικαστικής έκθεσης «Ορθοδοξία: **Τρεις καλλιτέχνες – Τρεις τεχνικές – Ένα Θέμα**».

Ο φωτογράφος Δώρος Παρτασίδης, ο καλλιτέχνης του γυαλιού Γιώργος Παπαδόπουλος και ο αγιογράφος Ελευθέριος Φουλίδης εκθέτουν έως την Τετάρτη έργα τους με θέμα την Ορθοδοξία, δημιουργώντας ένα κατανυκτικό σκηνικό ενόψει του Πάσχα.

Την έκθεση που έχει επιμεληθεί η αρχιτέκτονας και χορογράφος Βίκυ Σπανοβαγγέλη εγκαινίασε ο Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων και Μεγάλης Βρετανίας Γρηγόριος, υπό την αιγίδα του οποίου τελεί η έκθεση, παρουσία της υπουργού Βόρειας Ιρλανδίας της βρετανικής κυβέρνησης Τερέζα Βίλιερς και πλήθους μελών, παραγόντων και φίλων της παροικίας.

Στο χαιρετισμό του ο κ. Παρτασίδης σημείωσε ότι η έκθεση αποτελεί μια μελέτη του ρόλου, της σημασιας και της εμπειριας που συνιστα η Ορθοδοξία στη θρησκευτική και πολιτιστική μας ζωή. Η ιδέα του συνδυασμού των τριών διαφορετικών εικαστικών τύπων προέκυψε μέσω της κοινής απόπειρας των τριών καλλιτεχνών να εξερευνήσουν τη σύνδεση μεταξύ θρησκείας και τέχνης.

Ο αναγνωρισμένος στην Κύπρο και τη διασπορά φωτογράφος αναφέρει στο σημειωμά του στον κατάλογο της έκθεσης ότι η σύνδεση μεταξύ πιστού και εικόνας, η εμπειρία του τελετουργικού της προσευχής και του προσκυνήματος σε εκκλησίες της Κύπρου και της Βρετανίας ήταν αυτή που τον ενέπνευσε. Ο Γιώργος Παπαδόπουλος σχολιάζει ότι το γυαλί είναι το ιδανικό υλικό για να αποδώσει το παράθυρο μεταξύ του ανθρώπινου και του θείου



που ανέκαθεν αποτελούσε για τους πιστούς η εικόνα, ενώ ο Ελευθέριος Φουλίδης από την περιοχή της Κοζάνης συνδυάζει την παραδοσιακή βυζαντινή τέχνη με το πνεύμα του 21ου αιώνα.

Ο συνδυασμός αυτών των διαφορετικών μορφών τέχνης και καλλιτεχνικών προσεγγίσεων ήταν μία ευχάριστη πρόκληση για την επιμελήτρια, όπως δήλωσε στο ΚΥΠΕ η ίδια η κα. Σπανοβαγγέλη: «Η πρόκληση του εγχειρήματος είναι αυτή που καθιστά επιτυχές το αποτέλεσμα. Από το χάος εγένετο δημιουργία, όπως ανέφερε στην ομιλία του και ο Αρχιεπίσκοπος. Από τη μία πλευρά έχουμε αυτές τις ισχυρές αντιθέσεις μεταξύ διαφορετικών περιόδων, μεθόδων και τεχνικών, αλλά από την άλλη αυτές οι αντιθέσεις λειτουργούν ως γέφυρες. Ο ρεαλισμός και η ανθρώπινη ματιά της φωτογραφίας του Παρτασίδη περικλείουν την καταγραφή της βαθιάς πίστης και αυτή αντανακλάται στην εικόνα τόσο της παραδοσιακής αγιογραφίας όσο και της συγχρονης τεχνικής της ζωγραφιάς σε γυαλί. Είναι αυτό που ονομάζω πρισμα φώτων. Ολα συγχωνεύονται μεταξύ τους αλλά διατηρούν τις διακριτές φωνές τους».

# ΕΠΑΦΕΣ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

## ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου και στη συνέχεια προέστη της Δοξολογίας για την έναρξη του Νέου Έτους και ευλόγησε και έκοψε την παραδοσιακή Βασιλόπιττα. Το απόγευμα, ευλόγησε και έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα στο Οίκημα της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητος Λονδίνου.
2. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά, το πρωί ο Χάρης Ηλία Σεργίου, το μεσημέρι οι Michael Robinson, Γιώργος Αθανάση και Λούης Λοΐζου, και το απόγευμα το ζεύγος Αθανασίου και Στέλλας Παπασπηλιωπούλου, συνοδευόμενοι από τον Αριστοτέλη Ζαμπέτα.
3. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν ο Πρωτοπρεσβύτερος Στέφανος Καμίνης και Δημήτριος Μαμούχος, και το μεσημέρι ο Ανδρέας Ιωάννου, με τον οποίο παρεκάθισε σε Γεύμα στο εστιατόριο Χαλέπι.
4. Το πρωί, προέστη των Βασιλικών Ωρών των Θεοφανείων στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής. Στη συνέχεια τον επισκέφθηκαν ο Καθηγητής Κωνσταντίνος Αρκουμάνης, και το μεσημέρι, οι Μαρία Βασιλειάδου, Θεώνη Βασιλειάδου και Μοσχούλα Βοϊβόντα, συνοδευόμενες από τον Πρεσβύτερο Σάββα-Δαυίδ Βασιλειάδη (με τους οποίους παρεκάθισε σε Γεύμα). Το βράδυ, προήδρευσε συνεδρίας της Επιτροπής Κοινού Ταμείου.
5. Το πρωί, προέστη της Θείας Λειτουργίας και τέλεσε Μέγα Αγιασμό των Υδάτων των Θεοφανείων στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής. Στη συνέχεια, τον επισκέφθηκε ο Καθηγητής Νίκανδρος Μπούρας.
6. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών, Margate, και στη συνέχεια ευλόγησε τα θαλάσσια Ύδατα σε τελετή που πραγματοποιήθηκε για 49η φορά εφέτος. Ακολούθως, παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η τοπική Κοινότητα.
7. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή, Hornsey, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα. Επιστρέψας στην Αρχιεπισκοπή, τον επισκέφθηκαν η Tanya Turner και ο Παντελής Δημοσθένους.
8. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά, το πρωί το ζεύγος Ανδρέα και Χρυστάλας Αυγουστή, και ο Αρχιμανδρίτης Αθηναγόρας Αθανασίου, το μεσημέρι ο Επίσκοπος Ανδίδων Χριστοφόρος (με τον οποίον και παρεκάθισε σε Γεύμα), το απόγευμα ο Σταύρος Μελίδης, και το βράδυ η Μαρία Μιχαήλ συνοδευόμενη από τον Μιχάλη Ζάγκουρα.
9. Το μεσημέρι, επισκέφθηκε διαδοχικά και ευλόγησε με το Μεγάλο Αγιασμό των Θεοφανείων τα Ελληνοκυπριακά ξενοδοχεία της περιοχής Paddington, St. David's Hotel, Shakespeare Hotel και Chryssos Hotel.
10. Το πρωί, τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση για την Γιολαντώ Εμπειρίκου στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής, το δε απόγευμα ευλόγησε και έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα στα Κεντρικά Γραφεία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος στην περιοχή City του Λονδίνου.
11. Το πρωί, τέλεσε Αγιασμό στα Γραφεία της Libra Group, Belgravia. Στη συνέχεια, τέλεσε Αγιασμό στην οικία του ζεύγους Κωνσταντίνου και Χριστίνας Λογοθέτη στο Knightsbridge, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκαν στην Αρχιεπισκοπή ο Νικόλαος Παπαδόσιφος, η Βασιλική Παπαντώνη, και ο Στέλιος Καρράς.
12. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Δώρος Παρτασίδης, Γεώργιος Παπαδόπουλος, Ελευθέριος Φουλίδης και Μάριος Μηναΐδης. Το απόγευμα, ανεχώρησε για την πόλη Cardiff.
13. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου, Cardiff, όπου και παρεκάθισε στη συνέχεια σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.
14. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά το ζεύγος Ανδρέα και Χρυστάλας Αυγουστή, ο Επίσκοπος Κυανέων Χρυσόστομος, και ο Νικόλαος Παπαδόσιφος. Το μεσημέρι, παρεκάθισε σε Γεύμα με τον Ρωμαιοκαθολικόν Ιερέα Michael Seed. Το απόγευμα τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Δήμητρα Δαυίδ, Αριάδνη Ψύλλου και ο Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Σαγάνης. Το βράδυ, ευλόγησε και έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα της Οργάνωσης "Φίλοι του Αγίου Όρους", στο οίκημα της Society of Antiquaries, στο Piccadilly.
15. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Σκεύη Σάκκη και ο Κωνσταντίνος Κολοβός, και το ζεύγος Αλεξάνδρου και Γεωργίας Κομνηνού.
16. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά, το πρωί ο Λούης Λοΐζου, το μεσημέρι ο Πρωτοπρεσβύτερος John Nankivell και ο Πολύβιος Πολυβίου (με τους οποίους παρεκάθισε σε Γεύμα), και το απόγευμα, το ζεύγος Αδάμου και Ανδρούλας Φώκου, και ο Καθηγητής Γεώργιος Φίλιας συνοδευόμενος από τον Αρχιμανδρίτη Βησσαρίωνα Κοκλιώτη. Το βράδυ, παρεκάθισε σε Δείπνο παρατεθέν προς τιμήν του από την Ελληνική Κυπριακή Αδελφότητα Λονδίνου στο οίκημά της.
17. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό Αγίων Αντωνίου και Ιωάννου Βαπτιστή, Holloway Βορείου Λονδίνου, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα. Το απόγευμα τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Ελένη Τραμπουλίδου, ο μοναχός Δομέτιος συνοδευόμενος από την Ευγενία Παστέλα, και ο Πέτρος Μυρίας. Το βράδυ, παρέστη στα εγκαίνια έκθεσης φωτογραφιών του Αναστάση Παύλου Λεβέντη στο Ελληνικό Κέντρο για τα πτηνά της Κύπρου.
18. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό Αγίων Αθανασίου και Κλήμεντος, Cambridge, όπου και κάθισε σε Γεύμα παρατεθέν από την ομώνυμη Κοινότητα. Το βράδυ, ευλόγησε κι έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου για το Λύκειο των Ελληνίδων, και αργότερα παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε το ζεύγος Ευθυμίου και Chantal Μητρόπουλου στο Royal Automobile Club, Pall Mall Λονδίνου.
19. Το πρωί, τον επισκέφθηκε το ζεύγος Βασίλη και Ιουλίας Γιώρκα.
20. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αποστόλου Βαρνάβα, Wood Green Βορείου Λονδίνου, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.
21. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Ιωάννης Κυριακίδης, ο Ανδρέας Χριστοφόρου, και η Janie Oliver.
22. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά, το πρωί ο Ηφαιστίων Παπαπολυχρονιάδης και η Αικατερίνη Παπακωνσταντίνου. Το μεσημέρι παρεκάθισε σε Γεύμα με το ζεύγος Donald και Ελπίδας Jenkinson, και το βράδυ ευλόγησε και έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα για την Σχολή Βυζαντινής Μουσικής και Ψαλτικής, στους χώρους της Κοινότητος Αποστόλου Βαρνάβα, Wood Green Βορείου Λονδίνου.
23. Το απόγευμα τον επισκέφθηκε ο Αρχιμανδρίτης Σεραφείμ Παπαθανασίου.
24. Το μεσημέρι, προέστη της Νεκρωσίμου Ακολουθίας της Πριγκήπισσας Margarita von Baden-Karadjordjevic (της Σερβικής Βασιλικής Οικογενείας), στον Σερβικό Ορθόδοξο Ναό του Αγίου Σάββα στο Βόρειο Kensington Λονδίνου. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκε ο Ευριπίδης Κατσούλας και το βράδυ, ευλόγησε την Αγιοβασιλόπιττα της Greek Shipping Co-operation Committee στο Royal Exchange του City του Λονδίνου. Στη συνέχεια, παρέστη σε Σεμινάριο για την Κύπρο, στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου, το οποίο οργάνωσε το Lobby for Cyprus, με θέμα: "Are bicommunalism and bizonalism redundant concepts in modern day multi-ethnic Cyprus?".
25. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής με την ευκαιρία της ονομαστικής του εορτής και, στη συνέχεια, παρέθεσε Γεύμα προς τους υψηλούς προσκεκλημένους του, μεταξύ των οποίων και ο Υπουργός Παιδείας της Κύπρου Γεώργιος Δημοσθένους. Αργότερα, και για ολόκληρη την ημέρα, τον επισκέπτονταν μέλη του Ποιμνίου του για να του ευχηθούν "χρόνια πολλά".
26. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκε ο Καθηγητής Μάριος Μπέγζος, ο οποίος προσεκλήθη και ήρθε από την Ελλάδα για να είναι ο κύριος ομιλητής στους εορτασμούς των Τριών Ιεραρχών και των Ελληνικών Γραμμάτων. Το βράδυ παρέστη στην ετήσια Κοινωνική Εκδήλωση που οργάνωσε το παράρτημα του Δημοκρατικού Κόμματος της Κύπρου στο Λονδίνο, στο Penridge Banqueting Suite, New Southgate Λονδίνου.
27. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αγίας Αικατερίνης, Barnet Λονδίνου. Το βράδυ, τον επισκέφθηκε στην Αρχιεπισκοπή ο Professor Michael Henein.
28. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά, το πρωί, ο Κωνσταντίνος Μασσόνος, το ζεύγος Ανδρέα και Χρυστάλας Αυγουστή, και το ζεύγος Κωνσταντίνου και Μαρίας-Ελένης Τσαφαρίδη. Το μεσημέρι, παρέθεσε Γεύμα στην Αρχιεπισκοπή στον Καθηγητή Μάριο Μπέγζο και τον Βασίλειο Εμπειρίκο, το δε βράδυ, προέστη του Μεγάλου Εσπερινού στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Αποστόλου Ανδρέα, Kentish Town Λονδίνου.
29. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Μαρούλα Σωτηροπούλου-Mc Creanor και Αικατερίνη Κοφτερού, ο Γεώργιος Λεβογιάννης, και ο Αρχιμανδρίτης του Οικουμενικού Θρόνου Νικόλαος Σεργάκης. Το μεσημέρι παρέθεσε Γεύμα στην Αρχιεπισκοπή στον Καθηγητή Μάριο Μπέγζο και το βράδυ παρακολούθησε την πανηγυρική ομιλία του φιλοξενούμενου αυτού Καθηγητή, στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου.
30. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου. Επιστρέψας στην Αρχιεπισκοπή, τον επισκέφθηκε ο Μάριος Σάββα. Το μεσημέρι, παρεκάθησε σε Γεύμα με τον Καθηγητή Μάριο Μπέγζο, με τον οποίο, στη συνέχεια, πήγαν και παρακολούθησαν, στο Queen's Theatre, Shaftesbury Avenue Λονδίνου, την παράσταση "Les Misérables". Το βράδυ, ευλόγησε και έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα για την Οργάνωση Λευκονοικιατών Αγγλίας στο εστιατόριο Elysée κεντρικού Λονδίνου.
31. Το μεσημέρι, παρέθεσε αποχαιρετιστήριο Γεύμα για τον Καθηγητή

Μάριο Μπέγζο, ο οποίος επιστρέφει στην έδρα του στην Ελλάδα. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Αρχιμανδρίτης Αιμιλιανός Παπαδάκης, και ο Αντώνιος Bequiri, συνοδευόμενος από τα παιδιά του Άγγελο και Μαρία. Στη συνέχεια, προήδρευσε συνεδρίας των Διευθυντών του Κοινού Ταμείου, το δε βράδυ προέστη του Μεγάλου Εσπερινού στον Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων, Brookman's Park (Hatfield), όπου και παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.

## ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

1. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά οι Kate Magliocco και Βασούλα Baron (Διευθύντρια και Υποδιευθύντρια αντιστοίχως της Ορθοδόξου Ομολογιακής Ακαδημίας St Cyprian's), ο Αρχιμανδρίτης Αθηναγόρας Αθανασίου, και ο Πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Γαριβαλδινός, το δε απόγευμα, η Άννα Χριστοφορίδου. Στη συνέχεια, τέλεσε Αγιασμό στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής και στη συνέχεια τον επισκέφθηκε η Βαρβάρα Καμπουρίδου, Διευθύνουσα το Γραφείο Εκπαίδευσης της Ελληνικής Πρεσβείας Λονδίνου. Το βράδυ, προέστη του Μεγάλου Εσπερινού στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Γενεσίου της Θεοτόκου Camberwell Νοτίου Λονδίνου, και ακολούθως παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε ο Χρήστος Λαζαρής σε εστιατόριο στο Fitzrovia.
2. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, Wood Green Βορείου Λονδίνου, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η εκεί Κοινότητα του Αποστόλου Βαρνάβα. Το απόγευμα ανεχώρησε για την πόλη του Leeds.
3. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό των Τριών Ιεραρχών, Leeds, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα. Στη συνέχεια, επέστρεψε στο Λονδίνο.
4. Το μεσημέρι, καλωσόρισε τα Μέλη της Εκπαιδευτικής υποεπιτροπής της Πανορθοδόξου Συνόδου των Αρχιερέων, που συνήλθαν σε συνεδρία στον Αρχιεπισκοπικόν Οίκο. Αργότερα, τον επισκέφθηκε ο Δρ. Κωνσταντίνος Αθανασόπουλος. Το απόγευμα, επισκέφθηκε τον Καθηγητή Michael Henein και, το βράδυ, το ζεύγος Κ. Λάμπρου και τον Μιχάλη Κούτρουλο στο Lancaster Gate Hotel.
5. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Λούης Λοΐζου με έναν τραπεζικό υπάλληλο, ο Οικονόμος Μιχαήλ Παζίνας, και ο Πρεσβύτερος Timothy Pearce. Το μεσημέρι, παρεκάθισε σε Γεύμα με τους Κύπρο Νίκολα και Αντώνιο Γερολέμου στο εστιατόριο Χαλέπι. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά, ο Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Τύμπας και τα ζεύγη Αναστάση και Ιφιγένειας Δίπλαρου και Λαυρέντη και Ευγενίας Σπανού.
6. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν ο Πρωτοπρεσβύτερος Ιωσήφ Παλιούρας μαζί με τον Αντώνη Βιολάρη.
7. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά παιδιά του Β' Γυμνασίου Κορίνθου, και στη συνέχεια, το ζεύγος Πρωτοπρεσβυτέρου Σωτηρίου και Ερασμίας Παναγιωτοπούλου. Αργότερα, προήδρευσε συνεδρίας των Βοηθών του Επισκόπων, με τους οποίους και παρεκάθισε σε Γεύμα στην Αρχιεπισκοπή.
8. Το βράδυ, ευλόγησε και έκοψε την Αγιοβασιλόπιττα του Ελληνικού Ιατρικού Συνδέσμου, στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου.
9. Το πρωί, τέλεσε την βάπτιση στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής του θυγατρίου του Χρυσοστόμου και της Χρυστάλλας Πρωτοπαπά, στο οποίο έδωσε το όνομα Χριστίνα. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά το ζεύγος Ανδρέα και Αγγέλας Μαρνερίδη με την κόρη τους Αικατερίνη, και οι George Perad και Κυριάκος Πιτορτής. Το βράδυ, ευλόγησε τους αρραβώνες του Ευαγγέλου Πασιουρτίδη και της Μέλανης Νεοφύτου στο Wembley Hilton.
10. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό του Αγίου Χαραλάμπους, Luton, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.
11. Αργά το απόγευμα, τον επισκέφθηκε ο π. Δημήτριος Κοντελίδης. Το βράδυ, παρέστη σε εκδήλωση, στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου, που οργάνωσε η Ελληνική Αρχαιολογική Επιτροπή Ηνωμένου Βασιλείου προς τιμήν του αποβιώσαντος Νικολάου Ι. Χατζηπατέρα.
12. Το μεσημέρι, παρέστη σε Δεξίωση στην οικία του Έλληνα Πρέσβυ Κωνσταντίνου Μπίκα με την ευκαιρία της επίδοσης των Διαπιστευτηρίων του στη Βασίλισσα. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκε ο π. Iulian Agache, και το βράδυ, παρακολούθησε ομιλία του Άγγλου Βουλευτή David Lidington, Υπουργού για Ευρωπαϊκά θέματα, που δόθηκε στο οίκημα της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητος Λονδίνου.
13. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά το ζεύγος Αντωνάκη και Τασούλας Αγιομαμίτη, η Χριστίνα Νταούτη, και η Ευγενία Σπανού. Το βράδυ, προήδρευσε συνεδρίας της Επιτροπής για την ανακαίνιση του Οικήματος της Αρχιεπισκοπής.
14. Το μεσημέρι, παρέθεσε Γεύμα στον Αγγλικανό Canon Jonathan Goodall. Το απόγευμα, επισκέφθηκε ασθενείς στο Νοσοκομείο Charing Cross, και το βράδυ παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε η Μαρίνα Καλογήρου.
15. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά, το μεσημέρι, οι Κωνσταντίνος Παπασυμεών και Χριστίνα Χριστοδούλου, το απόγευμα η Μαρίνα Καλογήρου, και ο Χρήστος Δήμας, μαζί με τον Έλληνα Πρέσβυ Κωνσταντίνο Μπίκα και μέλη της οικογένειάς τους. Το βράδυ, παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε ο Έλληνας Πρέσβυς στην οικία του.
16. Το μεσημέρι, παρέθεσε Γεύμα στα αδέλφια Αντώνη και Χριστίνας Πίππα. Στη συνέχεια μετέβη στην πόλη Eastbourne, όπου τέλεσε Μέγαν Εσπερινό στον Ιερό Ναό των Αγίων Θεοδώρου και Παντελεήμονος. Στη συνέχεια προήδρευσε συνεδρίας του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, και αργότερα παρεκάθισε σε Δείπνο στο εστιατόριο της πόλεως "Athens".
17. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον εορτάζοντα Ιερό Ναό των Αγίων Θεοδώρου και Παντελεήμονος, Eastbourne, όπου και όρκισε την νέα Εκκλησιαστική Επιτροπή, παρεκάθισε δε αργότερα σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα στην αίθουσα τελετών αυτής. Επιστρέψας στο Λονδίνο, τον επισκέφθηκε ο Idris Tawfiq.
18. Το πρωί, παρέστη στην έναρξη των εργασιών του Συμποσίου με θέμα "Νίκος Καζαντζάκης (1883-1957): Το Φωτεινό Μεσοδιάστημα", που πραγματοποιήθηκε στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου. Το απόγευμα, μετέσχε συνεδρίας των "Αρχηγών των Εκκλησιών Λονδίνου", που πραγματοποιήθηκε στην Κεντρική Αίθουσα Τελετών των Μεθοδιστών στο Westminster. Επιστρέψας στην Αρχιεπισκοπή, τον επισκέφθηκε ο Alexander Nekrassov.
19. Τον επισκέφθηκαν, διαδοχικά, το μεσημέρι η Jane Allison, με την οποία και παρεκάθισε σε Γεύμα, το απόγευμα ο Κωνσταντίνος Χατζησταύρου, και ο Κωνσταντίνος Θεοκλής, και το βράδυ, η Βασιλική Παπαντώνη.
20. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν, διαδοχικά, ο Αρχιμανδρίτης Αθηναγόρας Αθανασίου, και το ζεύγος Ανδρέα και Χρυστάλας Αυγουστή. Το μεσημέρι, τέλεσε την Νεκρώσιμη Ακολουθία για τον Γιακουμή Νικόλα στον Ιερό Καθεδρικό Ναό των Αγίων Πάντων, Camden Town Λονδίνου. Το βράδυ, επισκέφθηκε την οικογένεια της Νίτσας Γεωργίου Χαραλάμπους.
21. Τον επισκέφθηκαν, διαδοχικά, το πρωί, ο Οικον. Μιχαήλ Παζίνας με τον διάκονο Gerald-Θεόδωρο Hopkin και την σύζυγό του Elizabeth, και το απόγευμα, ο Ανδρέας Χριστοφόρου και η Ελένη Μπόνου.
22. Το μεσημέρι, παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε ο Καθηγητής Κωνσταντίνος Αρκουμάνης στο City University, και το βράδυ, σε Δείπνο που παρέθεσε η "London Chapter of AHEPA", στο Oxford and Cambridge Club, Pall Mall.
23. Παρέθεσε Γεύμα στον Ηφαιστίωνα Παπαπολυχρονιάδη.
24. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Παναγίας της Ελεούσης, Nottingham, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.
26. Τον επισκέφθηκαν, διαδοχικά, το μεσημέρι, ο Πέτρος Μυρίας, με τον οποίο και παρεκάθισε σε Γεύμα, και το απόγευμα, ο Πρεσβύτερος Μιχαήλ Σπανός μετά της συζύγου του, Παρασκευής, και του θυγατρίου τους, Αθηνάς, συνοδευόμενοι από τον Διάκονο Παύλο Λάμπρου, και ο Παντελής Δημοσθένους. Το βράδυ, προήδρευσε συνεδρίας των Κηδεμόνων της Ορθοδόξου Ομολογιακής Ακαδημίας St Cyprian's, στον Αρχιεπισκοπικό Οίκο.
27. Το μεσημέρι, παρεκάθισε σε Γεύμα με τον Ανδρέα Ιωάννου, Πρόεδρο της Εκκλησιαστικής Επιτροπής και της Σχολικής Εφορείας της Κοινότητος Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή, Haringey Βορείου Λονδίνου. Το βράδυ, προήδρευσε συνεδρίας όλων των Επιτροπών της Κοινότητος Αγίων Αντωνίου και Ιωάννη Βαπτιστή, Holloway, στον Αρχιεπισκοπικό Οίκο.
28. Τον επισκέφθηκαν, διαδοχικά, το μεσημέρι, ο Οικονόμος Παγκράτιος Sanders, με τον οποίο παρεκάθισε σε Γεύμα, και το απόγευμα, ο Αντώνιος Κιοσόγλου, και το ζεύγος Πρόδρομου και Σοφίας Χανόγλου με το γιο τους Σταύρο.

## ΜΑΡΤΙΟΣ

1. Την 6.30 π.μ., συνοδευόμενος από τον Ανδρέα Ιωάννου, ανεχώρησε αεροπορικώς για την Αδδίς Αμπέμπα Αιθιοπίας, για να εκπροσωπήσει την Α.Θ. Παναγιότητα τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο στην ενθρόνιση του νέου Πατριάρχου Αιθιοπίας Ματθία. Αφίχθη στην Αδδίς Αμπέμπα την 9.30 βραδινή. Στο εκεί αεροδρόμιο τον υποδέχθηκαν ο Γέρων Μητροπολίτης Αξώμης Πέτρος, συνοδευόμενος από τον Αρχιμανδρίτη Χρυσόστομο Μπαρμπέρη, ο Αιθίοψ Μητροπολίτης Νοτίου και Δυτικής Αφρικής Ιάκωβος και εκπρόσωποι της Ελληνικής Πρεσβείας. Από το αεροδρόμιο μετέβησαν στο Πατριαρχείο Αιθιοπίας, όπου και κατέλυσαν.
2. Το πρωί, συναντήθηκε με τον εκλελεγμένο Πατριάρχη Αιθιοπίας Ματθία. Αργότερα επισκέφθηκε τον Ελληνικό Ορθόδοξο Ναό του Αγίου Φρουμεντίου, παρεκάθισε δε στην συνέχεια σε Γεύμα που παρέθεσε ο Γέρον Μητροπολίτης Αξώμης Πέτρος. Το βράδυ, παρεκάθισε σε Δείπνο στο ξενοχείο Sheraton Addis που παρέθεσε ο εν Ινδίαις Πατριάρχης

των Συριανών Παύλος.

3. Το πρωί, μετέβη στον Καθεδρικό Ναό του Πατριαρχείου Αιθιοπίας στην Αδδίς Αμπέμπα, όπου εγένετο και η ενθρόνιση του νέου Πατριάρχη, τον οποίο και προσεφώνησε από μέρος του Οικουμενικού Πατριάρχη. Στη συνέχεια, παρέστη σε σύντομη δεξίωση στο Πατριαρχείο και το βράδυ παρεκάθισε σε πανηγυρικό Δείπνο στη μεγάλη αίθουσα τελετών του Πατριαρχείου Αιθιοπίας, ομού με πέραν των χιλίων άλλων προσκεκλημένων.

4. Το πρωί, επισκέφθηκε, στο Συνοδικό του Πατριαρχείου τον νέον Πατριάρχη Αιθιοπίας, ομού με άλλους Αρχιερείς. Κατά την διάρκεια δε της συναντήσεως αυτής, προσέφερε δώρα στον Πατριάρχη και ανεφέρθη στην επικρατούσα στο Ηνωμένο Βασίλειο αναταραχή για τα θέματα του γάμου μεταξύ ομοφυλοφίλων. Στη συνέχεια, επισκέφθηκε τον εν Αδδίς Αμπέμπα Έλληνα Πρεσβευτή Νικόλαο Πρωτονοτάριο. Ακολούθως επισκέφθηκε το Ελληνικό Σχολείο της Κοινότητος όπου τον υποδέχθη ο Αντιπρόεδρος της Κοινότητος Δημήτριος Συκάς και εν συνεχεία την Μητρόπολη Αξώμης, όπου τους παρέσχε φιλοξενία ο Γέρων Μητροπολίτης Πέτρος. Το εσπέρας, παρεκάθισε σε δείπνο που είχε οργανώσει το Ελληνικό Σχολείο "Ολυμπιακός".

5. Το πρωί, παρεκάθισε σε πρόγευμα μετά του νέου Πατριάρχου Αιθιοπίας Ματθία και άλλων κληρικών της αυλής αυτού και τον αποχαιρέτισε. Την 11η βραδινή, ανεχώρησε επιστρέφων στο Λονδίνο μέσω Χαρτούμ και Βρυξελλών.

6. Αφίχθη στο αεροδρόμιο Heathrow του Λονδίνου ενωρίς το πρωί. Αργότερα, προήδρευσε συνεδρίας της Εκπαιδευτικής Επιτροπής του Pan-Orthodox Episcopal Assembly, στο οίκημα της Αρχιεπισκοπής, στους δε Συνέδρους παρέθεσε πρόχειρο γεύμα.

7. Το πρωί, τέλεσε την Νεκρώσιμη Ακολουθία, για τον Πολύκαρπο Σαλάτα στον Ιερό Καθεδρικό Ναό των Αγίων Πάντων Λονδίνου. Το μεσημέρι, παρέστη σε κοινωνική εκδήλωση που οργάνωσε η Φιλανθρωπική Οργάνωση Γυναικών Finchley και Barnet. Το απόγευμα, επισκέφθηκε την οικία του ζεύγους Ανδρέα και Χρυστάλας Αυγουστή με την ευκαιρία των γενεθλίων του πρώτου. Το βράδυ, παρέστη στην εορταστική εκδήλωση για την Τσικνοπέμπτη, που οργάνωσε η Σχολή Βυζαντινής Μουσικής και Ψαλτικής στους χώρους της Κοινότητος Αποστόλου Βαρνάβα, Wood Green Βορείου Λονδίνου.

8. Το πρωί, τον επισκέφθηκε ο Πρωτοπρεσβύτερος Σταυροφόρος Radomir Acimovic συνοδευόμενος από τον Χρήστο Μελωδία. Το μεσημέρι, παρέθεσε Γεύμα στην Bettany Hughes, και το απόγευμα, ανεχώρησε για την Ιρλανδία.

9. Το πρωί, τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση για τους τεθνεώτες στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Δουβλίνο, και Εσπερινό στον ίδιο Ναό το απόγευμα. Ακολούθως, προήδρευσε συνεδρίας των Κηδεμόνων και της Εκκλησιαστικής Επιτροπής της ομωνύμου Κοινότητος.

10. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Δουβλίνο, όπου απένειμε το οφφίκιο του Οικονόμου στον Πρεσβύτερο Thomas Carroll, εφημέριο της εκκλησίας. Μετά παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα και, στη συνέχεια, επέστρεψε στο Λονδίνο.

11. Νωρίς το πρωί, τον επισκέφθηκε ο Καθηγητής Ιωάννης Καζάζης. Στη συνέχεια, τέλεσε την Νεκρώσιμη Ακολουθία για τον Γεώργιο Σωτηρίου Παναγιωτόπουλο στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, Wood Green Βορείου Λονδίνου. Το απόγευμα, παρέστη στην εορταστική εκδήλωση για την Κοινοπολιτεία, που έγινε στο Αββαείο του Westminster, με την παρουσία του Δούκα του Εδιμβούργου Φίλιππου, συζύγου της Βασίλισσας Ελισάβετ. Το βράδυ, παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε ο Ιάκωβος Τσούνης και η κόρη του Αθηνά, σε ξενοδοχείο του Λονδίνου.

12. Τον επισκέφθηκαν, διαδοχικά, ο Κύπρος Νίκολας, το πρωί, ο Φοίβος Σχολάριος, το μεσημέρι (με τον οποίο και παρεκάθισε σε Γεύμα), ο Πρωτοπρεσβύτερος Ανδρέας Χατζησαββής, και ο Γιάννης Παρέας, το απόγευμα.

13. Το πρωί, τον επισκέφθηκε ο Χρήστος Θεοδώρου, και το ζεύγος Δημητρίου Παναγόπουλου με τον John Stevenson.

14. Το πρωί, τον επισκέφθηκε ο Σάββας Χατζηκυριάκου. Το μεσημέρι, τον επισκέφθηκε ο Πρωτοπρ. Σωτήριος Παναγιωτόπουλος με την πρεσβυτέρα του, Ερασμία, με τους οποίους και παρεκάθισε σε Γεύμα. Το δε απόγευμα, η Χαρίκλεια Βασιλείου, και η Μαρία Αντωνίου. Το βράδυ, παρακολούθησε διάλεξη του Καθηγητή Richard Clogg, που δόθηκε στο Royal Holloway University του Λονδίνου, με θέμα: "Xeniteia: the Greek Diaspora in Modern Times", με την ευκαιρία των εικοσάχρονων του εκεί Hellenic Institute, παρεκάθισε δε αργότερα σε Δείπνο που παρέθεσε ο Διευθυντής του Ινστιτούτου, Καθηγητής Paul Layzell.

15. Τον επισκέφθηκε ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Κύπρου, Γιαννάκης Ομήρου, με την συνοδεία του, το μεσημέρι. Το απόγευμα, ο Διάκονος Ιωσήφ Forbes.

16. Το πρωί, τέλεσε επιμνημόσυνη δέηση στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής για τον Διαμαντή Π. Πατέρα. Το βράδυ, παρέστη στην ετήσια κοινωνική εκδήλωση της Ελληνικής Ορθοδόξου Φιλανθρωπικής Οργανώσεως, "Greek Independence Ball", στο Grosvenor House Hotel, Mayfair.

17. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό της Αγίας Τριάδος και Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, Οξφόρδη, όπου στη συνέχεια παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ελληνορθόδοξη Κοινότητα. Το βράδυ, παρέστη στην κοινωνική εκδήλωση που οργάνωσε ο Σύλλογος Ελλήνων Γονέων στο Regency Banqueting Hall, Tottenham Λονδίνου.

18. Το πρωι, προέστη στην τέλεση της Ακολουθίας των Ωρών στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής με την ευκαιρία της έναρξης της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. Κατόπιν τον επισκέφθηκαν ο Σωτήριος Παπαδάμου, συνοδευόμενος από τους δύο γιους του. Το απόγευμα τέλεσε το Μέγα Απόδειπνο στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής και κατόπιν στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Αγίου Νικολάου, Shepherd's Bush Δυτικού Λονδίνου.

19. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Κάλη Μακρή-Καραγιάννη και ο Κυριάκος Κυριακόπουλος, ο Αγγλικανός ιερομένος Steven Saxby (με τον οποίον παρεκάθισε σε Γεύμα), και ο Alexander Nekrassov.

20. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Αθηνά Σπύρου, το ζεύγος Πανίκου και Ξενούλας Ηροδότου (με τους οποίους παρεκάθισε σε Γεύμα). Το απόγευμα, παρέστη σε Δεξίωση στην Αγγλική Πρωθυπουργική Κατοικία με την ευκαιρία του Δυτικού Πάσχα, και το βράδυ, σε δεξίωση που οργάνωσε ο Πρέσβυς της Ελλάδος, Κωνσταντίνος Μπίκας, με την ευκαιρία των 100 χρόνων του Anglo-Hellenic League, παρουσία και του Πρίγκηπος Μιχαήλ του Kent.

21. Το μεσημέρι, παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε ο Ιερατικώς Προϊστάμενος του Αγγλικανικού Καθεδρικού Ναού του Canterbury, Robert Willis. Το απόγευμα, παρέστη στην ενθρόνιση του 105ου Αρχιεπισκόπου Καντουαρίας, Justin Portal Welby, στον Καθεδρικό Ναό του Χριστού, Canterbury, και το βράδυ παρεκάθισε σε Δείπνο προς τιμήν του νέου Αρχιεπισκόπου του Canterbury που παρέθεσε η Nikaean Club στους χώρους του Πανεπιστημίου του Kent, Canterbury.

22. Το πρωί, τέλσε την Νεκρώσιμη Ακολουθία για τον Σάββα Χατζηπιερή στον Ιερό Ναό Αγίου Ιωάννη Βαπτιστή, Haringey. Το μεσημέρι τον επισκέφθηκε ο Κυριάκος Πιτσιελής. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκε το ζεύγος John και Νίκης Whitehead και κατόπιν τέλεσε τους Πρώτους Χαιρετισμούς αρχικά στο Παρεκκλήσιο της Αρχιεπισκοπής και στη συνέχεια στον Ιερό Καθεδρικό Ναό του Αγίου Νικολάου, Shepherd's Bush Δυτικού Λονδίνου. Το βράδυ, παρεκάθισε σε Δείπνο προς τιμήν της Βουλευτού Theresa Villiers, στο οίκημα της Ελληνικής Κυπριακής Αδελφότητος Λονδίνου.

23. Τον επισκέφθηκαν η Αναστασία Πολίτη και ο Στυλιανός Παπατόλιας.

24. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Καθεδρικό Ναό της Αγίας Σοφίας Λονδίνου και την νενομισμένη Δοξολογία για την 25η Μαρτίου 1821. Το βράδυ προέστη του Πανορθοδόξου Εσπερινού στον ίδιο Ναό, παρεκάθισε δε στη συνέχεια σε Δείπνο που παρέθεσε το Αδελφάτο και οι Ιερείς της Αγίας Σοφίας.

25. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου, Wood Green Βορείου Λονδίνου, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η τοπική Κοινότητα. Το απόγευμα, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά η Σόνια Σκουφαρίδη και άλλα μέλη της Επιτροπής της Κοινότητος των Αγίων Θεοδώρου Τήρωνος και Παντελεήμονος Eastbourne, και η Ευδοκία Λοΐζου.

26. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Δήμος Παναγιώτου, και ο Κωνσταντίνος Μαλλές.

27. Τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Χρήστος Μεγάλου, η Μαρία Δημητριάδη με την κόρη της, Ειρήνη Καραγκιαούρη, και η Μαρία Μαυροκέφαλος. Αργότερα, επισκέφθηκε τον Σπύρο Καρνέση.

28. Το πρωί, τον επισκέφθηκαν διαδοχικά ο Αρχιμανδρίτης Ζαχαρίας της Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου, Essex, συνοδευόμενος από τον Ανδρέα Χριστοφόρου, και ο Πρωτοπρεσβύτερος Άνθιμος Παπανδρέου με τα λοιπά μέλη του Ιερατικού Συνδέσμου "Άγιος Αθανάσιος". Αργότερα, προήδρευσε συνεδρίας των Βοηθών του Επισκόπων. Το βράδυ, τέλεσε τους Δεύτερους Χαιρετισμούς στον Ιερό Ναό των Αγίων Αμβροσίου και Στυλιανού, Milton Keynes, όπου και παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.

29. Το πρωί, τον επισκέφθηκε ο Κώστας Χατζησταύρου. Το βράδυ, τέλεσε τους Δεύτερους Χαιρετισμούς στον Ιερό Ναό του Αγίου Ελευθερίου, Leyton, όπου και παρεκάθισε σε Δείπνο που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.

31. Το πρωί, τέλεσε την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό του Αγίου Νεοφύτου, Northampton, όπου και παρεκάθισε σε Γεύμα που παρέθεσε η ομώνυμη Κοινότητα.

**Most Reverend Archbishop of Thyateira and Great Britain, honoured exarch of Western Europe and Ireland, beloved brother and concelebrant of our Mediocrity in the Holy Spirit, Right Reverend Bishops and brothers, Reverend fathers, most distinguished professor, distinguished teachers, God-loving and learned students and pupils, cherished children of the Holy Mother Church of Christ and of our Mediocrity, may grace, peace and mercy from our Lord and Saviour Jesus Christ be with you.**

*"Let us sound praises with songs, let us dance for joy and celebrate the feast of our Teachers" (Vespers of the Feast of the Three Hierarchs)*

Joyfully does the Orthodox Church, our Mother, celebrate the radiant feast of its three great teachers and fathers: Basil the Great, Archbishop of Caesarea, Gregory the Theologian and John Chrysostom, Archbishop of Constantinople. And it presents them to its devout children as examples of wisdom and sanctity, as unfailing guides of our life's journey and exemplars for teachers and pupils alike.

The reason is that these three great beacons and teachers of the world superbly fused human knowledge with divine wisdom; life and learning in Christ with godly teaching; the teaching of Greek philosophy with the doctrines of the true Christian faith; the eloquence of the sophists with the sweetness of divine grace; the natural sciences with the mystery of God; the desert of asceticism with the demands of daily life; the complex expressions of the schools of rhetoric in the East with the clarity of Greek thought and Attic metre; the observation of the natural world with the nurturing of love for God; care for humanity with care for the natural world. Thus they came to be known as heavenly men, as earthly angels, citizens of the world and friends of God.

These three shining luminaries were "apart in body but one in spirit", drawing on the life-giving springs of truth. They excelled in learning, and ever since people of every age throughout the world have studied their words.

Rightly did John Mauropus establish a shared feast for them on 30th January, and rightly are they revered as patrons of Greek and Christian literature by our people. Rightly are you paying tribute to them, thanks to the inspired initiative of your Reverence, with talks and celebrations over several days, concluding with this lecture at the Hellenic Centre by the distinguished professor of the Theology School of Athens University, Marios Begzos, who will speak on the very topical subject of education in an age of globalization.

Such a subject reveals above all the enduring relevance of the lives and works of the three Hierarchs. They were born into a society of globalization from which they received their education, sharing in national as well as Christian learning. Afterwards, they lived and worked within the cosmopolitan cities of the day, not far different from those of our own time. Despite that, they achieved a balance between science and faith, knowledge and experience, action and solitude, self-confidence and humility, religious devotion and philanthropy, rooting their lives in the rudiments of the faith and growing into "perfect men, into the maturity of the fullness of Christ".

And so, on the occasion of this special event in honour of our three great teachers and fathers, we pray that we may all be inspired by their example and follow in their footsteps, finding solutions to the weighty problems of our day. With love and compassion and our patriarchal blessing, we bless you all, particularly the young students and pupils in the schools of the Archdiocese of Thyateira and Great Britain, their teachers and all who labour in their service.

May the grace and boundless mercy of the Father of Lights be with all of you.

**29th January 2013**

**Your beloved brother in Christ,**
**Bartholomew,**
**Archbishop of Constantinople**

Prot. No. 240

# CATECHETICAL HOMILY
# ON THE OCCASION OF THE BEGINNING OF GREAT LENT

## †BARTHOLOMEW

## By the Mercy of God Archbishop of Constantinople-New Rome
## And Ecumenical Patriarch
## To the Plenitude of the Church
## Grace and Peace be with you from our Lord and Savior Jesus Christ
## Together with our Prayer, Blessing and Forgiveness

**Beloved brothers and sisters, children in the Lord,**

The holy fathers, who arranged everything in an orderly manner, instituted a period of ascetic discipline and spiritual purification for forty days prior to the great feast of the Lord's resurrection. This ascetic rule assumes the form of a limitation on foods through fasting, but especially an abstinence from evil. The saintly hymnographer characteristically emphasizes that a genuine and favorable form of fasting for God is the estrangement from wrongdoing, control of the tongue, alienation from anger, separation from evil desires, including gossip, deceit and swearing, restoration of justice, disengagement from passionate thoughts, fervent confession, cleansing of the conscience, "which there can be nothing more difficult," refraining from "harmful passions, from envy and hatred, indeed from every wickedness," shunning of "the mind's perversion," admission of transgressions. For "the Judge is close, at the door," and he tries hearts and minds, since "He is everywhere present and fills all things." (Great Canon of St. Andrew of Crete)

The aim of bodily ascesis is the purification of the mind and its concentration on the love of our Lord and God, Jesus Christ, as well as on the love of our fellow human beings, which constitutes the evidence that we are disciples of the One who loves them. This love must be tangible, resulting in some sacrifice for them on our part. For love without offering the necessary material and spiritual goods to those whom we love is but an empty word. This is particularly true in our age of great moral and financial crisis, when those of us who can are obliged to offer assistance to our fellow human beings with gladness, love and respect. Only then will our joy in the Lord's resurrection be complete, when our support for the least of His brothers, our own brothers and sisters, is complete. According to the honorable words of St. Basil the Great, "the man who loves his neighbor as himself possesses no more than his neighbor...thus, as much as your wealth increases, so much does your love decrease" (Homily to the Rich, PG 31.281B).

Unfortunately, the world believes that joy comes from gaining and possessing wealth, glory, positions and other pleasures. "There is nothing worse than a person who does not know how to love." And "when you see someone who needs physical or spiritual healing, do not say to yourself: I wonder why this person was not healed by anyone. Simply heal that person of his or her illness, and do not seek to lay blame on others. If you anoint that person with the word of your teaching, like the oil of healing, if you cure that person with your good nature, restoring that person's health with your patience, then that person will become the cause of the greatest treasure for you." (See St. John Chrysostom, Homily 27 on 2 Corinthians and Homily 8 Against the Jews, PG 61.586-587 and PG 48.932-933). The truth is that the joy and satisfaction from offering love and material goods to our fellow human beings is incomparably greater. The conventional social understanding, which the young generation is taught as the most advantageous way of life, is greed and avarice. However, when such notions prevail, they create social turmoil and ultimately harm even those who acquire excessive wealth at the expense of others. The inevitable social division must be alleviated voluntarily by the offering of those who have to those who do not have, as our Lord explicitly teaches: "Let the person who has two garments give to another who has none" (Luke 3:11). It is only when we perceive our unity with all our fellow human beings, and especially the weak, will we journey through the period of Holy and Great Lent in a godly manner and receive the blessing of Christ.

During this year, which we have declared as "The Year of Global Solidarity," particularly in light of the serious financial crisis in our world, we must all demonstrate greater concern for the consolation of our brothers and sisters who are deprived of the most elementary resources.

In this way, we shall enter "the arena of virtues that lies before us" in a devout manner and with spiritual progress, we will "enjoy the small coin," "we will accept the just payment" and we will celebrate with fullness of joy the Holy Resurrection of our Lord, through which "life is truly oriented." May His Grace and rich Mercy be with you all.

**Holy and Great Lent 2013**
**Your fervent supplicant to God**
**†Bartholomew**
**Archbishop of Constantinople-New Rome,**
**and Ecumenical Patriarch**

# NEW YEAR MESSAGE FROM ARCHBISHOP GREGORIOS OF THYATEIRA & GREAT BRITAIN & IRELAND

**Dearly Beloved in the Lord,**

Since we have entered the New Year 2013, I am writing to greet you and wish you a happy New Year, peace in the world and in your homes, progress for the Church throughout the globe, health and joy and every blessing of the Lord on young and old.

These have been days of special joy and blessing for Christians and for people everywhere. We celebrated the Nativity of our Saviour Jesus Christ "in Bethlehem of Judaea in the days of King Herod" over 2,000 years ago, "when Augustus reigned on the earth".

Christ's entry into the world remains a unique event which changed the course of human history. It is of such significance that it separated history into two - B.C. and A.D. We are privileged to be living in this new period of Christian history. We are blessed to live, foster, and renew our life and our faith in Christ, to enrich it with wisdom and good works, and to be able to praise the Holy Trinity. Particularly blessed are we who hold the Faith of the "One, Holy, Catholic and Apostolic Church", which we confess at every Divine Liturgy.

2012 was a year full of good and historic events throughout the world, but especially in the United Kingdom, which celebrated two such events in particular.

First, the Olympic and Paralympic Games, in which thousands of people from all around the globe took part; inspired by the Olympian ideals, they gave joy and satisfaction to millions of people as they watched the Games, either in person or from their televisions. It was only the third time in the history of the Games that they were held in London. I am quite certain that the Olympics inspired many young people to foster the Olympian spirit; a sense of honour and healthy competition, teamwork and solidarity, and all the beautiful ideals of athleticism.

Secondly, we celebrated with due splendour and enthusiasm the 60th anniversary of the reign of Queen Elizabeth II, who, together with her husband, Prince Philip and all the members of the Royal Family, has contributed enormously to the life of this country and its people. Therefore, the whole nation participated in the celebrations with pride and singular loyalty. And not only did Britain celebrate the Queen's Diamond Jubilee, but all 57 countries of the Commonwealth and, indeed, much of the rest of the world.

Cyprus hosted the Presidency of the Council of the European Union, which was an occasion of great interest and significant success, despite the economic crisis worsening there over the past year. It was a great honour for the people of Cyprus and its Government. I am sure that it will play a part in resolving the Cyprus problem, which lingers on 38 years after the invasion and the expulsion of 200,000 Cypriot citizens from their homes.

Meanwhile, Greece continues to be troubled by the economic crisis, but its people go on patiently and adamantly hoping for a better future. Nonetheless, and despite all the efforts being made by its Government to improve conditions, the crisis goes on unabated. But I am confident that the Leaders of the European Union will continue to endorse financial, moral and political support to Greece, in order that it may soon come out of the crisis and begin its path to recovery and posterity.

Let us begin the New Year 2013 with faith and renewed hope for peace and progress in the world, despite the economic difficulties and the political and social unrest, and particularly the violence throughout the Middle East. These problems are a scar on the face of human civilization and dignity. Yet Christ, by His Own participation in our reality, seeks to heal the sorrows which plague and wound the human body and soul, to restore the image and likeness of God in which we were made.

Fortunately, many voices throughout the world are crying out with a message of hope to fill us with optimism and faith, with an expectation of a better, more just and peaceful future. With that same hope I pray to God, Who is worshipped in Trinity, that the world may this year overcome all the troubles facing humanity today: financial problems, unemployment, poverty, crime, war, violence, religious fanaticism, and discord. Humanity must find peaceful, spiritual, moral and righteous ways of solving all these problems and healing the wounds of modern societies.

Every new year is a blessing for us, because it grants us an opportunity to start over, to put our lives in order and to restore a more spiritual basis to our lives, to cultivate reconciliation with our selves, with society and especially with God, that we may live worthy lives and redirect our present lives and our eternal futures to the will of God. The great Church Fathers, Desert Fathers, Poets, Philosopher and Seers, who have the grace to study and see the future, saw all things with a theological mind, and put their trust in God, "the only unchanging and everlasting being, the Creator of all". They did not become attached to the world and to the things of the world, but envisioned a world "made of angels" and forever heading toward God's Kingdom - a Kingdom which man dreams of, studies and builds in this life, and which is fulfilled in the true and eternal life where is "the Alpha and the Omega, the First and the Last, the Beginning and the End". The New Year brings with it new ideas, new dreams, and engenders new hopes, joys and expectations. Let us therefore open up our hearts with fervent prayer and faith, that the message of these days may take root there. Let us contemplate God's will so we may partake in the creation of a new world that will transform society, will free humanity from evil and selfishness, and will embrace the love of God for all His Creation.

May our Lord Jesus Christ, by Whose grace and blessing we have begun the New Year which we hope will be peaceful, happy and full of works that are "good and profitable for humanity", guide the steps of young and old to the glory of the Lord of Time, and for the praise of humankind, who lives in time and fashions it by his own earthly life. And I remain with love in the Lord and esteem.

**London, January 2013**

+Archbishop Gregorios of Thyateira and Gt Britain

**Gregorios, Archbishop of Thyateira & Great Britain**

# Archbishop's Message for the Feast of Greek and Christian Literature, January 2013

**To the Reverend Priests and Deacons, Honourable Chairpersons an Members of the Committees of the Churches, Schools, Auxiliary Associations and all Christians of the Holy Archdiocese of Thyateira and Great Britain.**

**Dearly Beloved in the Lord,**

Every year we celebrate the blessed memory of the Three Great Hierarchs and Ecumenical Teachers, Basil the Great (330-379), Gregory the Theologian (328-390) and John Chrysostom (345-407). By heir faith and pastorship, their contribution to education and society, they enriched the world, and "set in order the conduct of mankind". Christianity, especially Orthodoxy, describes them as "the greatest luminaries of the thrice-sunned Godhead" who "have illumined the whole world with the rays of doctrines divine and true".

Every year - in its efforts to kindle love for their teaching, to focus the thoughts and hearts of our young people on the great values of Christianity which those holy men fostered - our Archdiocese organises talks on the subject of the Three Hierarchs and their wisdom and knowledge. They left on the world an indelible mark of humaneness, devotion, fear of God, self-denial, charity, compassion for the weak, the poor, the defenceless, and the sick.

These great Fathers, Basil the Great, Gregory the Theologian and John Chrysostom, pioneered the structuring of divine worship and public prayer, hence the Divine Liturgies which bear their name. They laboured tirelessly for the promulgation of the Apostolic Orthodox Tradition, countered the many heresies of the day with the saving message of the Gospel as well as with ancient philosophy. Basil the Great did not shy away from stressing the great educational value of classical education, and urged young men to study the ancient texts, for he believed that they had value for Christianity and civilization. The great concern of the three hierarchs was to lead people to Christ. Aside from study, theology and rhetoric, they were interested in healing the wounds of the people. Basil founded the Basiliad, which served the needs of the poor, the orphaned, and the sick under his jurisdiction.

I should stress in particular the hymns of the Church which express our respect and adoration for these three hierarchs whose blessed memory we Orthodox Christians have celebrated unceasingly until today on 30th January. Classical education and a profound knowledge of the Scriptures left an indelible impression on the minds and lives of these men. They contributed categorically to the establishment of Christianity and they firmly believed that it was the future of the human race. As a hymn of our Church explains:

"Having learned the wisdom from on high, and the grace of speech from God, you shined for all the world as gold in the furnace. You proclaimed the Holy Trinity as One, and by your words you marked the deception of avarice". And in another hymn we hear: "Shinier than gold are your most sacred teachings, O Chrysostom, pouring out from your golden mouth, enriching our indigent hearts and minds, O wise one. They dispel the darkness that all the sinful passions bring, the bitter winter that is the love of wealth."

The Three Hierarchs were "the instruments of grace and harps of the Spirit,

renowned trumpets of divine preaching who thundered awesome wonders which were revealed from on high." The hymn-writers underline the contribution of the three to the correct dogmatic definition of the Holy Trinity, and so call them "the Defenders of the Trinity…the three Apostles added to the Twelve", who "are rivers which overflowed

living waters out of Eden. They nourished the face of the earth with life-giving divine waters."

In the holy texts of the Divine Liturgy, the Three Hierarchs made clear their faith in the Church, the Head and Leader of which is the Great Hierarch and the Saviour of our souls, Jesus Christ, Who came into the world as a man to raise humanity up to heaven and restore him to his former glory and blessed life. They duly reminded their contemporaries of the fleeting nature of human existence, and emphasised the next life, which is eternal, and which was promised to us in the Resurrection of Christ from the dead. Another poet of the Church writes: "O faithful, let us celebrate the triple-corded sling of David, the purple strand of Soloimon, the three ropes the word used as a whip, the wise hierarchs, Basil the Great, Gregory the divine, and John Chrysostom. With the Cornerstone they brought down a new Goliath. They brought the faith into harmony; they protected it not with the scarlet cord of Rahab, but with the blood of Christ." They carried our their priestly ministry in self-denial and laboured with wisdom, virtue and piety, for righteous human conduct. In another hymn we learn the source of the multi-faceted and charismatic personalities of these men: "O bishops and teachers, let us all celebrate the three hierarchs of the Holy Trinity. Philosophers celebrate the truly wise men. Priests praise the great pastors. Sinners sing to our fervent defenders. Poor ones feast the ones who lend out treasures. O afflicted praise our ardent consolers. Travellers celebrate poor companions on the way; sailors our helmsmen. Let us praise them..."

As we sail the tempestuous seas of the 21st century, we devoutly honour and pay tribute to their contribution to the Church and all humanity. They reminded us of the reality of our mortality and gave people hope in the life to come. They praised Christ's Resurrection, interpreted the message of the Gospel with great hope and optimism, and expound the greatness of Christianity and clarified the Church's doctrines. Rightly is it written of St Gregory the Theologian:"For as you delved into the depths of the Spirit, so you were endowed with the power of eloquence". Of St Basil, his brother Gregory of Nyssa, writes: "For he alone has worthily considered the creation of God who truly was created after God, and whose soul was fashioned in the image of Him Who created him,—Basil, our common father and teacher,—who by his own speculation made the sublime ordering of the universe generally intelligible". And while St Chrysostom lived in Antioch, the Syrian capital of the Greco-Roman world, in the midst of contradictory theological hermeneutics, he nonetheless managed to overcome their extremes and to discern in an Orthodox way, becoming the ultimate universal teacher, whose reputation no one has ever eclipsed.

We call on all Orthodox Christians of this Archdiocese of the Ecumenical Patriarchate of Constantinople, to be nourished by their everlasting message: faith in God, prayer, the divine worship of the Orthodox Church, regular participation in the Mystery of the Divine Eucharist, repentance, respect for the human being. Such virtues and values are always relevant to us, especially today with the economic and moral crisis that is troubling our society despite all its efforts to escape the vicious cycle of waste and consumption. Humanity's alienation from God has alienated him also from his spiritual direction. Thus he has found himself at a spiritual, cultural and social dead-end.

The exalted spiritual message of the Three Hierarchs not only gives us hope, but also answers the problems of the difficult times that we are facing. Let us humbly and devoutly entrust ourselves to the providence and love of our Lord Jesus Christ, and let us follow the example of the Three Hierarchs, that we may regain peace, security and love of God the Trinity, in Whose love the Three Hierarchs entrusted themselves. To Him be glory, honour and dominion for ever and ever. Amen.

**London, January 2013**

**Gregorios, Archbishop of**
**Thayteira & Great Britain**

# ENCYCLICAL BY HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS ON OUR ENTRY INTO GREAT AND HOLY LENT

Once more, dear brothers and fathers, we have been blessed with another Great and Holy Lent - that solemn and spiritual season of our Orthodox Church. This is a time when we are carried into a world of sacred joy and hope, a world governed by the spirit and practice of repentance and humility, of love and charity, overshadowed by the holy presence of God Who is worshipped in Trinity. In a gladsome and poetic way, the Church carries us through time and vividly describes the tragedy of the human race: sin and the fall, our alienation from God, the chastisement of death, disobedience and pride, selfishness and greed, the wickedness and ploys of the devil. These are things we encounter every day in life and they make up the harsh reality of the universe.

Yet, at the same time, it is a period which reminds us of the ceaseless efforts and spiritual struggles of Christians to cling to the "Image of God" with which God endowed us, entrusting to us the spiritual deposit of our existence. The Lord exhorts us to nurture and preserve this "Image of God" and to work toward the imitation of our Creator. It is for this reason that the Lenten Triodion begins with the famous parable of the Tax Collector and the Pharisee, which sums up our human nature, burdened by sin and wicked tendencies. We have to struggle to be perfected in Christ, to expel selfishness and to foster forgiveness, humility, and obedience to the will of God. Thus the Gospel readings for the first weeks of the Triodion act as an introduction to Great and Holy Lent, projecting the characters of the Tax Collector and Pharisee, the Prodigal Son and his elder brother. These serve as a constant reminder of the love and charity of God the Father, Who receives the Prodigal with fatherly compassion and reminds the elder brother that he ought to forgive and receive his lost brother who was led astray on the paths of sin and wasted his inheritance on dissolute living.

During this spiritual Lenten journey, the Church also reminds us of the reality of death, the bitter cup from which we are all destined to drink, the critical and unique experience which we are all bound to endure in this life. Thus the Church invites the Faithful to remember their departed brethren and to pray for those who have passed from this world in faith to be received in the next. Thus we remember during this season of the Triodion the Second Coming of our Lord Jesus Christ, when all shall be judged according to their works: some shall be blessed in hearing His voice, while others shall be condemned by His divine righteousness.

At the threshold of our entry into Great and Holy Lent is the memory of the expulsion of the First-formed from Paradise. That exile changed the human course to "worshipping creation instead of the Creator" and was the result of alienation from God. Humanity forgot his divine origin and abused God's gifts. The "Image and Likeness of God" were darkened, as the Church Fathers teach us, bringing falsehood and suffering into the world, yet never losing the memory of the joy, freedom and blessedness of Paradise.

The Church revisits these themes during the season of Lent through its services, calling us to reflect on the mystery of life, of the fall, of death and of Divine Economy. That Divine Economy came to a head in time - as is made explicit in the Scriptures and Christian Tradition - with the coming of the Incarnate Word of God in Bethlehem of Judea.

Brothers, sisters and fathers, we are living in the joyful and hope-filled Christian age of the Incarnate Word of God - the revelation of the Gospel of Love, the Foundation of the Church which is the Holy Ark that travels through the seas of life to the corners of the earth to bring the Message of Salvation. As St Paul the Apostle writes, "God has chosen to make known among the Nations the glorious riches of this mystery, which is Christ in you, the hope of glory." (1 Col.1:27)

The Church therefore continues the saving and redeeming work of Christ and proclaims what He preached on earth. "Come to me, all you who are weary and burdened, and I will give you rest." (Matt. 11:28) So during this season we strive and are called to become imitators and humble worshippers of our Lord Jesus Christ, following the example of the groans of the Tax Collector and the change of mind of the Prodigal, as the Triodion characteristically states: "Let us eagerly follow the ways of Jesus the Saviour, and His humility, in our desire to attain the eternal dwelling of joy, and to find rest in the land of the living."

With all this in mind, let us go to church regularly to participate in Lenten worship and to receive Holy Communion; let us share our goods with others, let us fast and forgive one another, and we shall find mercy and joy in Christ our Saviour.

With these sacred thoughts and expectations I greet you, the Flock of this biblical Eparchy of the Ecumenical Throne of Constantinople, and before God's Holy Altar I pray that with peace, love, sincere repentance, humility and fervent prayer, we shall complete the journey of Great and Holy Lent, looking to the Great High Priest of our souls, "And let us run with perseverance the race marked out for us, fixing our eyes on Jesus, the pioneer and perfecter of faith. For the joy set before him he endured the cross, scorning its shame, and sat down at the right hand of the throne of God." (Heb. 12:1-2)

To Him be glory, dominion and power for ever and ever. Amen.

**London, March 2013**

**Gregorios, Archbishop of Thyateira & Great Britain**

# ENCYCLICAL FROM ARCHBISHOP GREGORIOS OF THYATEIRA AND GREAT BRITAIN AND IRELAND ON THE FEAST OF 25TH MARCH 1821

**To the Reverend Priests and Deacons, Honourable Chairpersons and Members of the Executive Committees, Ladies' Auxiliary Associations and Schools of the Communities of the Christian Flock of our Holy Archdiocese**

25th March 1821
***"Freedom is not purchased, but earned. Freedom, through struggle, is victorious."***

**Dearly Beloved in the Lord,**

Every year at this time, the Greek world celebrates the feast of 25th March 1821. It is an anniversary which marks the beginning of Modern Greek governance and the survival of its people; an anniversary which Greek people rightly praise and from which they draw courage, strength, patience, resilience and inspiration in difficult times such as these, when the Greek people are suffering the consequences of the economic crisis that is plaguing Greece and Cyprus.

"Freedom is not purchased, but earned". When we speak of "freedom", we should not limit this to the possession of land, for freeing a country of a foreign yoke brings us to the second part of the affirmation with which we began: "Freedom, through struggle, is victorious". Struggle means sacrifice, self-denial, heroism, unity, harmony, co-operation, love for righteous principles and a deep belief in God and our Christian Orthodox Tradition. Freedom and safety demand education, culture and love which act as pedagogues and guardians of both young and old. The nurturing of faith and regular participation in church are necessary components of patriotism and make up the spiritual and physical freedom of the Greek people, which survived very many difficult circumstances throughout its history.

By being united and of one mind, the Greek people throughout the ages have thrived. By remaining firm in its principles and mores, through solidarity, faith in God and the values with which Hellenism has been enriched, the Greek people have prevailed and progressed. It is precisely this reality which Greeks all over the world celebrate every year on 25th March. Their freedom was not acquired with money, by bowing to oppressors, or by betraying their conscience, since such freedom is equal to an even worse subjugation. They won their freedom by their own blood, by self-sacrifice, through moral, spiritual and physical strength, with struggles of heroic proportions, and through a profound and unshakable faith in Christ and His Church.

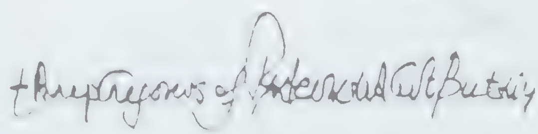
In many instances in Greek history, the Church was a scapegoat, but also the motivating power behind the initiation and foundation of the freedom of the nation. This is something we should neither forget nor under-rate. If we do so, then we undermine the Greek nation as a whole, which, when it resolved to rise up for its freedom, made the sign of the cross and proclaimed with one voice, "for holy faith in Christ and the freedom of the nation", and "now is the fight for all". It preferred to suffer the terrible deaths of the Ecumenical Patriarch Gregory V, Athanasios Diakos, Papaflessas, and the Archbishop of Cyprus Kyprianos, than to deny its faith in Christ and His Church.

It is therefore no coincidence that the Greek people chose the 25th March as the beginning of the Greek revolution of 1821. It is the day of the Annunciation of the Mother of God, when the Archangel Gabriel proclaimed the good news to the Virgin Mary. Thus the saving message of Christianity was linked to the freedom of the Greek people from years of suppression under the Ottoman yoke.

I exhort you to take part in the celebrations for 25th March 1821 in our churches and schools and elsewhere. Also, the Greek Cypriot Federation of the United Kingdom has organised (as it does every year) a special celebration in honour of the Greek feast of 25th March 1821 and the Cypriot holiday of 1st April 1955, on Sunday, 24th March 2013, at 3.45 p.m., with a lecture by His Excellency the Ambassador of Greece, Konstantinos Bikas. The event will be held at Ashmole Academy, Cecil Road, Southgate, London N14 0GA. I urge you to attend this event. Let us remember that such events are a way of paying a small tribute to all those who gave their lives for freedom and the progress of the Greek people.

Wishing you all health and a blessed Great Lent, and with my prayers for the progress of Greece and Cyprus, I remain with love in the Lord and esteem.

**London, March 2013**



**Gregorios, Archbishop of Thyateira & Great Britain**

# CELIBACY

## A FEW SIMPLE THOUGHTS ON SOME MISCONCEPTIONS

Archimandrite Vassilios Papavassiliou

There is still a widespread opinion (which is often expressed quite vehemently) in the Orthodox Church that priestly celibacy is just plain wrong. The common view is that there are only two options, both for clergy and laity alike: marriage or monastery. Some qualify this by saying that if one is a tonsured monk and lives like a monk, then it's ok for him to be a parish priest. This qualification does not, as far as I can see, make any sense. To be tonsured a monk only to abandon the monastery to live as a parish priest is surely no different to getting married only to forsake your wife to live as a bachelor. Others argue that celibate priests (tonsured or otherwise) should all be banished to monasteries. It's a curious position when one considers how many early Christians were celibate but not monastics (St. Paul the Apostle, St. Haralambos the Priest-Martyr, to name just two). On top of that, the debate within (and without) the Roman Catholic Church regarding priestly celibacy does not help matters. I find it curious that the knee-jerk reaction to hearing of paedophile priests is that it is the result of "enforced" celibacy. You would think that the only paedophiles are priests! Celibacy is also condemned by some as "unnatural", a terminology which when applied to homosexuality provokes outcries, or even law suits. I find it very difficult to believe (particularly given the absence of any sound evidence) that a priest who opts for celibacy - be it a personal inclination, or something one settles for in favour of priesthood or the episcopate - will, instead of engaging in sexual activities with women, end up wanting to have sex with people of the same gender, much less with children! It is a truly bizarre conclusion! Isn't it possible that such people had paedophile or homosexual tendencies right from the start? Isn't it likely that such people would not have married even if they had no desire to be priests?

But I do wonder whether the common Orthodox view today, which was already prevalent long before the recent scandals in the Roman Catholic Church, was and is related to a certain "anti-Latin fervour" rather than any Orthodox ideology. Let us not forget that celibacy/chastity outside the structure of monastic life was an option (often praised and encouraged, if one felt so inclined) in the early Church and for centuries thereafter, not only for clergy, but also for laity. Yet many are told that they must choose between marriage and monasticism whether they like it or not. I do wonder whether this leads to some Orthodox Christians embracing one of these two ways of life due to pressure rather than because of any particular calling or desire.

It does not help that there is not much on offer in terms of forms of monasticism in the Orthodox Church any more. Our monasteries seem to all be hesychastic or semi-hesychastic, remote and rural. Perhaps a more urban and engaged monasticism, particularly for unmarried clergy who may feel called to monasticism but not of the Athonite variety, would be very helpful - not only to those who would like a more idiorhythmic, urban and engaged monastic life, but also to the cities which such monasteries would inhabit. Perhaps we need to rethink our views on the validity of non-monastic chastity, but perhaps we need to rethink monastic models as well.

# HIS EMINENCE ARCHBISHOP GREGORIOS' DIARY

## JANUARY

1. In the morning, His Eminence Archbishop Gregorios celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater, afterwards presiding at a Te Deum marking the New Year and the cutting of the traditional St. Basil's Cake (or, 'Vassilopitta '). In the evening, he blessed and cut the St. Basil's Cake at the Greek-Cypriot Brotherhood in North Finchley.
2. In the morning, he received Haris Ilia Serghiou. At midday, he received Michael Robinson, George Athanassi & Loïzos Loïzou. In the afternoon, he received Athanasios & Stella Papaspeliopoulos (who were accompanied by Aristotelis Zambetas).
3. In the morning, he received Protopresbyter Stephanos Kaminis & Demetrios Mamouchos. At midday, he was entertained to lunch by Andreas Ioannou at the Halepi Restaurant in Lancaster Gate.
4. In the morning, he presided at the Royal Hours of Theophany (Epiphany) in the Chapel of the Archdiocese. Afterwards, he received Professor Konstantinos Arkoumanis. At midday, he entertained to lunch Mesdames Maria Vassiliadou, Theonē Vassiliadou & Moschoula Voïvoda (who were accompanied by Father Savvas-David Vassiliadis). In the evening, he presided at a meeting of committee of the Common Fund.
5. In the morning, he presided at the Divine Liturgy and then celebrated the Great Water Blessing of Theophany in the Chapel of the Archdiocese. Later, he received Professor Nikandros Bouras.
6. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Michael the Archangel in Margate, in continuation presiding at the 49th annual Blessing of the Sea. Afterwards, he was a guest at the Luncheon organised at the Winter Gardens by the Charter Trustees of Margate and the local Orthodox Community.
7. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. John the Baptist in Hornsey, being entertained to lunch there afterwards. Returning to the Archdiocese, he received Mrs. Tanya Turner and Pantelis Demosthenous.
8. During the morning, he received Andreas & Chrystalla Avgoustis and Archimandrite Athenagoras Athanassiou. At midday, he entertained Bishop Christophoros of Andidae to lunch. He received Stavros Melidis in the afternoon; while, in the evening, he received Mrs. Maria Michael (who was accompanied by Michalis Zangoura).
9. At midday, he paid Epiphany pastoral visits to bless the St. David's Hotel, the Shakespeare Hotel, & the Chryssos Hotel – all in the area of Paddington.
10. In the morning, he presided at a Memorial Service, held in the Chapel of the Archdiocese for the late Yiolando Embeirikou. In the afternoon, he blessed and cut the St. Basil's Cake at the National Bank of Greece in the City.
11. In the morning, he blessed the Offices of Libra Group in Belgravia. He then blessed the home of Constantinos & Christina Logothetis in Knightsbridge, where he was entertained to lunch. During the afternoon, he received Nikolaos Papadosifos, Miss Vassiliki Papantoni, and Stelios Karras.
12. In the morning, he received Doros Partasides, Georghios Papadopoulos, Eleftherios Foulidis & Marios Minaïdis. He left for Cardiff in the afternoon.
13. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Nicholas in Cardiff, being entertained to lunch by the Community afterwards.
14. During the morning, he received Andreas & Chrystalla Avgoustis, Bishop Chrysostomos of Kyanea and Nikolaos Papadosifos. At midday, he entertained Father Michael Seed to lunch. In the afternoon, he received Mrs. Demetra David, Mrs. Ariadnē Psyllou, & Protopresbyter Georghios Saganis. In the evening, he blessed and cut the St. Basil's Cake of the Friends of Mount Athos at the Society of Antiquaries in Piccadilly.
15. He received Miss Skevi Sakki & Constantinos Kolovos in the morning and Drs. Alexandros & Georghia Comninos in the evening.
16. In the morning, he received Loïzos Loïzou. At midday, he entertained Protopresbyter John Nankivell & Polyvios Polyviou to lunch. During the afternoon, he received Adamos & Androula Fokou and Professor Georghios Philias (who was accompanied by Archimandrite Vissarion Kokliotis). In the evening, he was the guest of honour at a Dinner given by the Greek-Cypriot Brotherhood at its headquarters in North Finchley.
17. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of Ss. Anthony & John the Baptist in Islington on the occasion of one of its title feasts, being entertained to lunch there afterwards. During the afternoon, he received Mrs. Heleni Tramboulidi, the monk Dometios & Miss Evghenia Pastela, and Petros Myrias. In the evening, he was present at the inauguration of an exhibition of photographs by Anastasios Pavlos Leventis and other members of BirdLife Cyprus, illustrating the animal and bird life of Cyprus, held at the Hellenic Centre.
18. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of Ss. Athanasius & Clement in Cambridge on the occasion of one of its title feasts, and being entertained to lunch there afterwards. In the evening, he blessed and cut the St. Basil's Cake at the Hellenic Centre for the London Lyceum of Greek Women and was later entertained to supper by Efthymios & Chantal Mitropoulos at the Royal Automobile Club in Pall Mall.
19. In the morning, he received Vassilios & Ioulia Ghiorkas.
20. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Barnabas in Wood Green, being entertained to lunch by the Community afterwards.
21. During the afternoon, he received Ioannis Kyriakidis, Andreas Christophorou and Miss Janie Oliver.
22. During the morning, he received Hephaestion Papapolychroniadis and Miss Aekaterini Papakonstantinou. At midday, he entertained Donald & Elpis Jenkinson to lunch. In the evening, he blessed and cut the St. Basil's Cake on the premises of the Community of St. Barnabas in Wood Green for the Archdiocese's School of Byzantine Music & Chant.
23. In the afternoon, he received Archimandrite Seraphim Papathanasiou.
24. At midday, he presided at the funeral of Princess Margarita of Baden-Karadjordjevic (of the Serbian Royal Family), held at the Serbian Orthodox church of St. Sava in North Kensington. In the afternoon, he received Evrydiadis Katsoulas. In the evening, he blessed and cut the St. Basil's Cake at the Baltic Exchange for the Greek Shipping Co-operation Committee. Subsequently, he was present at a Seminar held at the Hellenic Centre under the auspices of the 'Lobby for Cyprus', and entitled "Are bicommunalism and bizonalism redundant concepts in modern-day multi-ethnic Cyprus?".
25. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy in the Chapel of the Archdiocese on the occasion of his nameday. In continuation, he entertained a number of guests to lunch, including the Cyprus Minister of Education & Culture, Georghios Demosthenous; and then, throughout the rest of the day, he received the congratulations of his Flock and others.
26. In the afternoon, he received Professor Marios Begzos on his arrival from Greece. In the evening, he was a guest at the Democratic Party (DEKO) annual Dinner & Dance at the Penridge Banqueting Suite in New Southgate.
27. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Catherine in Barnet. In continuation, he was a guest at Mrs. Theognosia Theophilou's 90th birthday luncheon, held at the Troodos Greek Taverna in Muswell Hill. In the evening, he received Professor Michael Henein.
28. During the morning, he received Konstantinos Massonos; Andreas & Chrystalla Avgoustis; and Konstantinos & Maria-Heleni Tsapharidis. At midday, he entertained Professor Marios Begzos & Vassilios Embeirikos to lunch. In the evening, he presided at Great Vespers at the Cathedral of St. Andrew the Apostle in Kentish Town.
29. During the morning, he received Mesdames Maroulla Soteropoulou-McCreanor & Aekaterini Kophterou, Georghios Levoghiannis, and Archimandrite of the Oecumenical Throne Nikolaos Serghakis. At midday, he entertained Professor Marios Begzos to lunch. In the evening, he was present at the celebration of Greek & Christian Letters, held at the Hellenic Centre, with the principal speaker being Professor Marios Begzos of the Faculty of Theology of the University of Athens.
30. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater. Returning to the Archdiocese, he received Marios Savva. At midday, he entertained Professor Marios Begzos to lunch; following which, he accompanied him to a performance of 'Les Misérables' at the Queen's Theatre in Shaftesbury Avenue. In the evening, he blessed and cut the St. Basil's Cake at the Élysée Restaurant in Fitzrovia for the Union of Lefkonikiates.
31. At midday, he entertained Professor Marios Begzos to lunch and bid him farewell on his return to Greece. During the afternoon, he received Archimandrite Aemilianos Papadakis and Antonios Bequiri (who was accompanied by his children, Angelos & Maria), and he presided at a meeting of the Directors of the Common Fund committee. In the evening, he presided at Great Vespers at the church of the Holy Apostles in Brookman's Park (Hatfield), being entertained to supper there afterwards.

## FEBRUARY

1. He received Mesdames Kate Magliocco & Vassoula Baron, Archimandrite Athenagoras Athanasiou, and Protopresbyter Konstantinos Garivaldinos during the morning and Miss Anna Christophoridou in the afternoon. Later, he celebrated an Haghiasmos in the Chapel of the Archdiocese, following which he received Mrs. Varvara Kambouridou. In the evening, he presided at Great Vespers at the Cathedral of the Nativity of the Mother of God in Camberwell. Later, he was entertained to supper by Christos Lazaris at Andreas' Restaurant in Fitzrovia.
2. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Dormition of the Mother of God in Wood Green, being entertained to lunch by the Community afterwards. In the afternoon, he travelled to Leeds.
3. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Three Hierarchs in Leeds, being entertained to lunch by the Community afterwards.
4. At midday, he greeted the members of the Education sub-committee of the Pan-Orthodox Assembly of Hierarchs who were meeting at Thyateira House. Afterwards, he received Dr. Constantinos Athanasopoulos. In the afternoon, he visited Professor Michael Henein at his office. In the evening, he visited Mr. & Mrs. K. Lambrou & Michalis Koutroulos at the Lancaster Gate Hotel.
5. During the morning, he received Loïzos Loïzou, a bank employee, Father Michaïl Pazinas, and Father Timothy Pearce. At midday, he was entertained to lunch by Kypros Nicholas (together with Antonios Yerolemou) at the Halepi Restaurant in Lancaster Gate. During the afternoon, he received Archimandrite Chrysostomos Tymbas and Anastasios & Iphighenia Diplaros (who were accompanied by Lavrentios & Eugenia Spanos).
6. In the morning, he received Antonios Violaris (who was accompanied by Protopresbyter Iosif Paliouras).
7. During the morning, he received pupils & staff from the 2nd Gymnasium of Corinth and Protopresbyter Soterios & Erasmia Panaghiotopoulos. Later, he presided at a meeting of the London-based hierarchy, afterwards entertaining them to lunch.
8. In the evening, he blessed and cut the St. Basil's Cake at the Hellenic Centre for the Hellenic Medical Society (UK).
9. In the morning, he baptized Christina, infant daughter of Chrysostomos & Natalia Protopappa, in the Chapel of the Archdiocese. During the afternoon, he received Andreas & Angela Marneridis (together with their daughter, Aekaterini) and George Perad & Kyriakos Pitortis. In the evening, he blessed the engagement of Evangelos Pashoutidis and Melanie Neophytou at the Wembley Hilton.
10. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Charalampes in Luton on the occasion of its title feast, being entertained to lunch by the Community afterwards.
11. In the late afternoon, he received Father Demetrios Kontelidis. In the evening, he was present at "An Evening in memory of Nicolas I. Hadjipateras", organised under the auspices of the Greek Archaeological Committee (UK) and held at the Hellenic Centre.
12. At midday, he was present at the Hellenic Ambassador's residence for a Vin d' Honneur on the occasion of the presentation of His Excellency's Credentials to Her Majesty The Queen. In the afternoon, he received Father Iulian Agache. In the evening, he was present at an address concerning Cyprus, delivered by the Rt. Hon. David Lidington MP, Minister for Europe, at the Greek Brotherhood Centre in North Finchley.
13. He received Antonakis & Tassoula Haghiomamitis in the morning and Mrs. Christina Daouti and Mrs. Eugenia Spanou during the afternoon. In the evening, he presided at a meeting of the Committee for the refurbishment of the Archdiocese.
14. At midday, he entertained Canon Jonathan Goodall to lunch. In the afternoon, he visited patients at Charing Cross Hospital. In the evening, he was entertained to supper by Miss Marina Kalogherou.
15. At midday, he received Konstantinos Papasymeon & Christina Christodoulou. During the afternoon, he received Miss Marina Kalogherou and Christos Demas (who was accompanied by the Hellenic Ambassador & relatives). In the evening, he was a guest at a Dinner given by the Hellenic Ambassador at his residence.
16. At midday, he entertained Christina Pippas & her brother, Antonios, to lunch. He left for Eastbourne in the afternoon, where he celebrated Great Vespers at the church of Ss. Theodore & Panteleïmon. Afterwards, he presided at a meeting of the Church Council and was then entertained to supper at the Athens Restaurant.
17. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of Ss. Theodore & Panteleïmon in Eastbourne on the occasion of one of its title feasts. During it, he swore in the new church committee; while, afterwards, he was entertained to lunch by the Community in the church hall. Returning to London, he received Idris Tawfiq.
18. In the morning, he was present at the inauguration of the Symposium entitled "Nikos Kazantzakis (1883-1957) : The Luminous Interval", held at the Hellenic Centre. In the afternoon, he participated in a meeting of London Church Leaders, held at the Methodist Central Hall in Westminster. Returning to Thyateira House, he received Alexander Nekrassov.
19. At midday, he entertained Miss Jane Allison to lunch. During the afternoon, he received Constantinos Hadjistavrou and Constantinos Theoklis. In the evening, he received Miss Vassiliki Papantoni.
20. During the morning, he received Archimandrite Athenagoras Athanasiou and Andreas & Chystalla Avgoustis. At midday, he presided at the funeral of Yiakoumis Nikola at the Cathedral of All Saints in Camden Town. In the evening, he visited the family of Mrs. Nitsa Georghiou Charalambous.
21. He received Father Michael Pazinas & Deacon Gerald-Theodore & Elizabeth Hopkin in the morning, and Andreas Christophorou and Miss Heleni Bonou during the afternoon.
22. At midday, he was entertained to lunch by Professor Constantinos Arkoumanis at City University. In the evening, he was a guest at a Dinner given by the 'London Chapter' of AHEPA at the Oxford & Cambridge Club in Pall Mall.
23. He entertained Hephaestion Papapolychroniadis to lunch.
24. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Mother of God in New Lenton (Nottingham), being entertained to lunch by the Community afterwards.
26. At midday, he entertained Petros Myrias to lunch. During the afternoon, he received Father Michael Spanos, his wife Paraskevë & their daughter, Athena (who were accompanied by Deacon Pavlos Lambrou) and Pantelis Demosthenous. In the evening, he presided at a meeting of the St. Cyprian's Academy Trust Board, held at Thyateira House.
27. At midday, he was entertained to lunch by Andreas Ioannou. In the evening, he presided at a meeting of the Trustees, church council & clergy of the Community of Ss. Anthony the Great & John the Baptist in Islington, held at Thyateira House.
28. At midday, he entertained Father Pancratios Sanders to lunch. During the afternoon, he received Anthony Kiosoglous and Prodromos & Sophia Hanoglou, together with their son, Stavros.

## MARCH

1. In the early morning (and accompanied by Andreas Ioannou), he left Heathrow Airport for Ethiopia, flying by way of Amsterdam, as representative of His All-Holiness the Oecumenical Patriarch to the consecration and enthronement of Patriarch Mathias (elected as patriarch of the Ethiopian Orthodox Tewahedo Church on 28th February). He arrived at Bole Airport (Addis Ababa) in the mid-evening, beiing received by the Elder Metropolitan Petros of Axum (who was accompanied by Archimandrite Chrysostomos Barberis), Ethiopian Metropolitan Yakob of South & West Africa, and representatives of the Hellenic Embassy. From the airport, he went to the Patriarchate, where he was to stay.
2. In the morning, he was received by Patriarch Mathias. Later, he visited the Greek Orthodox church of St. Frumentius in Addis Ababa, being entertained to lunch by the Elder Metropolitan Petros of Axum. In the evening, he was a guest at a dinner given by H.H. Paulose, Catholicos of the Orthodox Syrian Church of the East & Malankara Metropolitan, at the Sheraton Addis Hotel.
3. In the morning, he was present at the enthronement of Patriarch Mathias at the Cathedral of the Holy Trinity in Addis Ababa, addressing him on behalf of His All-Holiness the Oecumenical Patriarch. In continuation, he was present at a brief reception, held at the Patriarchate. In the evening, he was among the more than one thousand guests attending the Festal Dinner held in the Great Hall of the Patriarchate.
4. In the morning (and together with other hierarchs), he was received by the new Patriarch at the Offices of the Holy Synod, where he had the opportunity to present him with gifts and to refer to the problems in the United Kingdom arising from the proposals relating to same-sex marriages. Afterwards, he was received by H.E. Nikolaos Protonotarios, Hellenic ambassador in Addis Ababa. In continuation, he visited the Greek Community's School, where he was welcomed by Demetrios Sykas, vice-chairman of the Community. Afterwards, he was entertained to lunch by Metropolitan Petros at his residence. In the evening, he was entertained to an evening meal organised under the auspices of the 'Olympiakos' Greek School.
5. In the morning, he joined Patriarch Mathias & members of his clergy for breakfast and had the opportunity to bid him farewell. In the late evening, he left Addis Ababa to return to London, flying by way of Khartoum & Brussels.
6. He arrived back at Heathrow Airport in the early morning. Later, he

presided at a meeting of the Pan-Orthodox Episcopal Assembly's Educational Committee held at Thyateira House, afterwards entertaining the participants to a buffet lunch.

7. In the morning, he presided at the funeral of Polykarpos Salatas at the Cathedral of All Saints in Camden Town. At midday, he was present at a social event organised under the auspices of the Greek Women's Philanthropic Association (Finchley & Barnet). In the afternoon, he visited the home of Andreas & Chrystalla Avgoustis, to congratulate the former on his birthday. In the evening, he was present at the celebration of Overdone Meat Thursday ('Tsiknopempti') held under the auspices of the Archdiocese's School of Byzantine Music & Chant on the premises of the Community of St. Barnabas in Wood Green.

8. In the morning, he received Protopresbyter-Stavrophore Radomir Acimovic (who was accompanied by Christos Melodias). At midday, he entertained Miss Bettany Hughes to lunch. In the afternoon, he left for Ireland.

9. He presided at Memorial Services for the Departed in the church of the Annunciation of the Mother of God in Dublin in the morning and at Vespers in the same church in the evening. After Vespers, he presided at a meeting of the Trustees and church committee.

10. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Annunciation of the Mother of God in Dublin, during the course of which he conferred the office of Oeconomos on the parish-priest, Father Thomas Carroll. Afterwards, he was entertained to lunch by the Community. He returned from Ireland in the afternoon.

11. In the early morning, he received Professor Ioannis Kazazis. Later, he presided at the funeral of Georghios Sot. Panaghiotopoulos, held at the Cathedral of the Dormition of the Mother of God in Wood Green. In the afternoon, he was present at the celebration of Commonwealth Day, held at Westminster Abbey in the presence of HRH The Duke Of Edinburgh. In the evening, he was entertained to dinner at a London hotel by Iakovos Tsounis & his daughter, Athena.

12. In the morning, he received Kypros Nicholas. At midday, he entertained Fivos Scholarios to lunch. During the afternoon, he received Protopresbyter Andreas Hadjisavvis and Ioannis Pareas.

13. During the morning, he received Christos Theodorou and Demetrios & Pelaghia Panaghopoulos, who were accompanied by John Stevenson.

14. In the morning, he received Savvas Hadjikyriakou. At midday, he entertained Protopresbyter Soterios & Erasmia Panaghiotopoulos to lunch. During the afternoon, he received Miss Harikleia Vassiliou and Mrs. Maria Antoniou. In the evening, he was present at a lecture entitled "Xeniteia : the Greek Diaspora in Modern Times", delivered by Professor Richard Clogg at Royal Holloway University of London on the occasion of the 20th anniversary of the Hellenic Institute there, being afterwards entertained to Dinner by the Principal, Professor Paul Layzell.

15. At midday, he received Ghiannakis Homerou (Speaker of the Cyprus House of Representatives) and his suite. In the afternoon, he received Deacon Joseph Forbes.

16. In the morning, he presided at a Memorial Service of the late Diamandis P. Pateras in the Chapel of the Archdiocese. In the evening, he was present at the Greek Orthodox Charity Organisation's annual Greek Independence Ball, held at Grosvenor House in Mayfair.

17. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of the Holy Trinity & the Annunciation of the Mother of God in Oxford, being entertained to lunch by the Oecumenical Patriarchate's Community there afterwards. In the evening, he was a guest at the annual Dinner & Dance of the Association of Greek Parents, held at the Regency Banqueting Hall in Tottenham.

18. In the morning, he presided at the reading of the Hours in the Chapel of the Archdiocese on the occasion of the first day of the Great Lent. Afterwards, he received Soterios Papadamou, who was accompanied by his two sons. In the afternoon, he presided at Great Compline - first in the Archdiocesan Chapel and then at the Cathedral of St. Nicholas in Shepherd's Bush.

19. During the morning, he received Mrs. Kali Makri-Karaghianni and Kyriakos Kyriakopoulos. At midday, he entertained the Revd. Steven Saxby to lunch. In the afternoon, he received Alexander Nekrassov.

20. In the morning, he received Mrs. Athena Spyrou. At midday, he entertained Panikos & Xenoula Herodotou to lunch. In the afternoon, he was a guest at a reception held at 10 Downing Street to mark Latin Easter (observed in 2013 on 31st March). In the evening, he was present at a reception organised by the Hellenic ambassador to mark the 100th anniversary of the Anglo-Hellenic League (held in the presence of HRH Prince Michael of Kent).

21. At midday, he was entertained to lunch by the Very Revd. Robert Willis, Dean of Canterbury. In the afternoon, he was present at the Enthronement of Anglican bishop Justin Welby as 105th Archbishop of Canterbury at the Anglican Cathedral of Christ in Canterbury. In the evening, he was a guest at a Dinner organised by the Nikaean Club in honour of the newly-enthroned Anglican archbishop and held on the premises of the University of Kent in Canterbury.

22. In the morning, he presided at the funeral of Savvas Hadjipieri at the church of St. John the Baptist in Hornsey. Returning to Thyateira House, he received Kyriakos Pitsielis at midday and John & Nikë Whitehead in the afternoon. In the evening, he presided at the First Service of Salutations – first in the Chapel of the Archdiocese and then at the Cathedral of St. Nicholas in Shepherd's Bush. Later, he was a guest at a Dinner in honour of Theresa Villiers MP, held at Cypriot Brotherhood's headquarters in North Finchley.

23 He received Miss Anastasia Politi and Stylianos Papatolias during the course of the day.

24. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Divine Wisdom in Bayswater, following which he presided at a Te Deum for the Hellenic National Day commemorating 25th March 1821. In the evening, he presided at Pan-Orthodox Vespers at the same Cathedral, afterwards being entertained to dinner by the Cathedral's Brotherhood and clergy.

25. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the Cathedral of the Dormition of the Mother of God in Wood Green, being entertained to lunch by the Community of St. Barnabaas afterwards. During the afternoon, he received Mrs. Sonia Skoupharidi & other members of the committee of the Community of Ss. Theodore & Panteleïmon in Eastbourne and Mrs. Evdokia Loïzou.

26. He received Demos Panaghiotou and Konstantinos Malles during the course of the day.

27. During the course of the day, he received Christos Meghalou; Mrs. Maria Demetriadi & her daughter, Eirinë Karagiouri; and Miss Maria Mavrokephalos. Later, he visited Spyridon Karnesis.

28. During the morning, he received Archimandrite Zacharias of the Monastery of St. John the Baptist in Tolleshunt Knights (who was accompanied by Andreas Christophorou) and the Committee of the St. Athanasius' Clergy Fraternity. Later, he presided at a meeting of the London-based hierarchy, afterwards entertaining them to lunch. In the evening, he presided at a Services of Salutations at the church of Ss. Ambrosius & Stylianus in Stony Stratford (Milton Keynes), being entertained to supper afterwards by the Community.

29. In the morning, he received Konstantinos Hadjistavrou. In the evening, he presided at the Second Service of Salutations at the church of St. Eleutherius in Leyton, being entertained to supper afterwards by the Community.

31. In the morning, he celebrated the Divine Liturgy at the church of St. Neophytus in Duston (Northampton), being entertained to lunch afterwards by the Community.

**During the months of January, February and March, His Eminence was represented by:**

Bishop Athanasios of Tropaeou at a meeting concerning the proposed Greek Secondary School (8/1), the funeral of Philokypros Hierokipidis at the church of St. Eleutherius in Leyton (15/1), the cutting of the Enfield North Community's St. Basil's Cake (21/1), an Educational Conference held at Wood Green (3/3);
Archimandrite Theonas Bakalis at the cutting of the "Independent Greeks'" St. Basil's Cake (6/3);
Archimandrite Vassilios Papavassiliou at a Christian Aid briefing (19/2);
Protopresbyter Andreas Hadjisavvi at the cutting of the O.E.S.E.K.A. St. Basil's Cake (13/1);
Protopresbyter Soterios Charalambous at the formal opening of the refurbished Prayer Room & Chapel at Moorfields' Eye Hospital (24/1);
Oeconomos Christos Stephanou at a celebration of the Greek School in Erdington (Birmingham) (27/1);
Father Savvas-David Vassiliadis at the Manor Hill Independent Greek School's Dinner & Dance (2/3);
Deacon Meliton Oakes at the cutting of the Ionian Society's St. Basil's Cake (25/1); an Ecumenical Service at the Armenian church of St. Sarkis in Kensington (26/1); the Holocaust Memorial Day recital at the Liberal Jewish Synagogue St. John's Wood (27/1); the private view of a Photographic Exhibition on Religious and Cultural Diversity in Turkey, held at Europe House (28/1); the inauguration of an exhibition dedicated to Serbian Medieval Cultural Heritage, held at the House of Commons & an 80th birthday party for Cardinal Cormac Murphy-O'Connor, held at the Hungarian Embassy (both 31/1); a meeting of the British School at Athens, held at the British Academy (12/2); a Mass of Thanksgiving for Pope Benedict XVI at Westminster Cathedral (24/2); a lecture delivered by Professor Georghios Bambiniotis at the Centre for Hellenic Studies (4/3); a meeting of CLAS (5/3); &
Dr. Frixos Ioannides at the inauguration of "Famagusta - a European ghost town", a photographic exhibition held at Dublin's City Hall (12/3).

Έκθεση τριών καλλιτεχνών για την Ορθοδοξία στο Ελληνικό Κέντρο Λονδίνου

# «Ορθοδοξία: Τρεις καλλιτέχνες – Τρεις τεχνικές – Ένα Θέμα»







